Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 20
86 5141
Ngày thứ sáu
11 Déc. 1936
Ngày 28 tháng 10 (âl)
NĂM BÍNH-TÝ

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Nhà báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ
Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
8, Rue Tronchet — PARIS (VIIe)

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°A1263

GIÁ BÁO
Một năm . 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng.. 3.50
Mỗi số..... 0.04

LÒNG DẠ SÂU HIỂM CỦA NGƯỜI NHƯ ÔNG NGUYỄN-PHAN-LONG LÀ CÙNG!

TRỞ LẠI VỤ TẠO THÂU NINH

Không ai dè Nguyễn-phan-Long là con người sớm trăng chiều đen, tâm thuật sâu hiểm không biết đâu lường được như vậy

Muốn xin cho được Chánh-phủ giúp tờ báo mình, Nguyễn-phan-Long không cần biết bọn Thâu. Tạo, Ninh là gì, chừng muốn hãm dọa Chánh-phủ lại deo theo đuôi bọn cộng-sản mà nhát!

Ông Nguyễn-phan-Long và lũ đồ đảng của ông ta vu cáo cụ Bùi-quang-Chiêu và các bạn của cụ không chịu bỏ thăm cho lời yêu cầu thả Tạo, Thâu, Ninh ra trong một phiên nhóm của hội-đồng quản-hạt.

Mình như Nguyễn-phan-Long muốn vu cáo người, mà ông ấy lại quên cả việc của ông ta đã làm. Đây, tôi xin đem cái thái-độ của ông Long ra đây cho bạn đọc biết và xin miễn phê-bình.

Cách đây 9 tháng có 2 yêu nhân cộng-sản ở đây bị bắt có ý giống theo các điều-kiện và trường hợp của Tạo, Thâu, Ninh bị bắt mấy lúc sau nầy.

Nhiều hàng hiếu của hai lãnh tụ cộng-sản ấy đến xin các ông hội-đồng quản-hạt can-thiệp, mà nhứt là ông Nguyễn-phan-Long, vì chính ông Long lúc ấy lại là Phó Hội-trưởng của Hội-đồng quản-hạt nữa, để xin thả hai tay lãnh tụ bị cầm tù kia ra khỏi khám.

Trong một phiên nhóm họp tại bảo quán Việt-Nam đề xem xét vấn-đề nầy, thì ông Nguyễn-phan-Long trước nhứt cực lực phản đối không can-thiệp gì cả.

Đã vậy, ông Long còn làm hơn sửa kia .. là ông không chịu tiếp nước các bằng-hữu của kẻ bị cầm tù đến xin yết-kiến để tỏ hầy tình cảnh của các bạn họ cho ông Nguyễn-phan-Long biết!

Lấy làm la cho thái-độ ấy của ông Long, tôi có điều-tra riêng lại, thì sau nầy tôi mới biết rằng: lúc ấy ông Long đang vận động xin với quan Thống-đốc Pagès cho các làng mua từ bão « Việt-Nam » của ông.

Công nguy lúc ấy ông Nguyễn-phan-Long đang viết những bức thơ hối hả cho quan Chánh-văn-phòng của quan Thống-Đốc để nài ni ông ấy xuất bực trong « tả bí-mật » (calsse noire) ra cho ông ta.

Vì thế mà lúc ấy, ông Long không dám làm mích lòng Chánh-phủ sợ mất độc - giả ở các lãng-nhã; là gần 6.000 đồng bạc — và đồng sợ mất nhiều sẽ hại mà ông ta đang hết sức Chánh-phủ. Vì lẽ ấy mà ông Nguyễn - phan - Long không dám tiếp nước các bạn của các ông Tạo, Thâu, Ninh.

Ông Long đã nhận động Chánh-phủ nghĩ tình mà giúp cho người trong cơn khẩn quẫn, hôm nay ông Long trở lại nghiệch với Chánh - phủ. Ông ta lại đòng bọn cộng - sản đã nhất sợ với Chánh-phủ, trong lúc ông Long là làm như vậy đó hi-vọng mãn kỳ mua báo, ông Long sẽ dẫi lại nữa.

Vì đó, mà ở Hội-đồng quản-hạt kỳ rồi, ông Nguyễn-phan-Long cũng vẫn binh vực cho ra kẻ nài giúp cho Tạo, Thâu, Ninh, nhưng mà ông Long không bao giờ trình một bản thỉnh-cầu nào đề xin thả Tạo, Thâu, Ninh. Nếu thật ông Long có đề cập đến, dám mà trình ra một bản thỉnh-cầu, thì tưởng vì tình nhơn-đạo ai ai cũng bỏ thăm cho hết, nhưng tiếc gì không có một bản kiến-nghị nào trình ra, hầy hỏi vậy cho phải bỏ thăm cách nào kia chớ?.

Lại còn việc mà không thể biết được ở người như ông Long là chính sớm mai hôm ấy chúng tôi có tiếp chuyện cùng một người có thế lực trong nhà thương Chợ-Quán, ông ấy bảo chúng tôi cứ yên tâm không hề có điều gì xảy đến cho các ông Tạo, Thâu, Ninh đâu, vì lúc nào cũng có người canh giữ kỹ bên họ luôn. Vì muốn cho họ được canh gát và săn sóc mà quan Thống - Đốc Pagès, không quyền định đạt thả họ, vì quyền ấy là ở tòa-án, mà ngài đã định cho đem họ đi nhà thương, đều rằng sức lực họ vẫn khỏe mạnh, bởi họ còn đi được kia.

Đó là sự thật !.

TRẦN-VĂN-KHÁ
Hội-đồng Quản-hạt

Ông Nguyễn-phan-Long xin cho các à « có giầy » được ăn tiền hưu-trí sau khi 25 năm công trận.

Còn cho các hội-đồng địa-hạt thì ông xin Chánh-phủ sa thải.

Như vậy, các ông hội-đồng địa-hạt có nên bỏ thăm cho ông Long không?

CẢI CÁCH CHÁNH-THỂ TRUNG-HOA

Hôm qua Hoa-kiều ở đây đã cử Đại-biểu về nhóm Toàn-quốc hội-nghị

Đề thi-hành hiến-pháp mới là một chánh-thể hoàn-toàn dân trị

Sẽ bàu cử Đức Giám-quốc thiệt thọ ở Trung-hoa. — Trong số 1240 đại-biểu, thì Hoa-kiều ở Đông-pháp chỉ có 3 người thôi!

Nãy lắc nay phong-trào hoạt-động chánh-trị của Hoa-kiều ở đây rất hăn hái. Dầu rằng, cách xa ngàn dặm nhưng bon Hoa-kiều vẫn đưa mắt nhìn về cố quán. Mới rồi bọn họ đã hiệu-tình thị oai với lãnh-sự của họ ở đây để xin cho phép họ quyền tiên đặng giúp quân lính đang vùi mình trong trường tên đạn với bọn Mãn Mông, sau lại về việc trọn cử đại-biểu về nhóm hội-nghị toàn-quốc khảo xét hiến-pháp mới để cử Đức Giám-quốc, họ cũng rất nhiệt liệt công kích các tay lãnh-đạo bấy lâu ở đây.

Hôm qua nãy, tại dinh lãnh-sự Trung Hoa đã có linh tráng canh gát bản bối để cho Hoa kiều cầm đầu-phiếu cử đại-biểu về nhóm toàn-quốc hội-nghị. Tưởng chúng tôi cũng nên nói rõ qua về cuộc hội-nghị toàn-quốc nầy.

Từ khi ông Tôn - Văn cùng các bạn cộng-chí trong Quốc-dân-đảng đánh đổ được nền quân chủ của Mãn - Thanh mà dời lại chính-thể nước Tàu thành 1 cộng-hòa Dân-quốc, thì đã lập ra hiến-pháp mới, có đặt chức Tổng-thống, nhưng từ khi Tôn-Văn đã đến thế ông Viên-thế-Khải, Lê-nguyên-Hồng v. v... đều chỉ lãnh chức Lâm-thời Tổng-thống mà thôi, vì nước Tàu hồi đó vẫn chưa hoàn toàn thống-nhứt.

Đến khi ông Tôn-Văn mất, ông Tưởng-giới-Thạch lên thay quyền, sau cuộc bắc phạt, lấy đảng Quốc-dân ra trị nước, chức Tổng-thống từ đó lại đổi ra làm quốc phủ chủ-tịch, còn các yếu - nhân trong chánh-giới đều là đảng-viên quốc-dân-đảng cả. Chính thế của Tưởng đảy gọi là dy-viên-chế.

Cho là ủy-viên-chế không thể thi - hành được mãi, nhứt là sau khi nước Tàu đã thống-nhứt, thì quyền chính phải trao trả quốc-dân chớ đảng không giữ được nữa, nên mấy năm trước đây, Nam-kinh đã lập một hội-đồng do ông Tôn-Khoa đứng đầu, lựa lại bản hiến-pháp cũ mà lập thành một bản hiến-pháp mới « Lấy dân trị nước ».

Bản hiến-pháp mới đây sau khi thảo xong, đã đưa ra trình Trung-ương toàn hội duyệt rồi, nhưng còn phải đợi hội-nghị toàn-quốc duyệt y nữa thời mới thành được.

Cử trong bản hiến-pháp mới, thì khắp nước Tàu và cả Hoa-kiều giới ở ngoại-quốc sẽ bầu lấy 1.240 vị quốc-dân đại biểu, rồi trong số đó lại bầu lấy các ông nghị sung vào Thượng, Hạ nghị-viện. Đứng đầu hết cả là vị giám-quốc.

Kỳ Toàn-quốc đại-biểu hội-nghị lần thứ hai từ ngày lập thành dân-quốc mới họp được một lần hồi còn ông Tôn-Văn sẽ nhóm sau nầy. Ngày đó, 1.240 vị đại-biểu sẽ duyệt lại bản hiến-pháp mới, nếu ý ai thì trong số dân biểu đó sẽ lựa bầu các ôngnghị vào Thượng nghị-viện và Hạ nghị - viện rồi chừng sang năm mới bầu Giám-đốc.

Lời bàn đưa ngựa rất kỳ.

-:- Nơi trương 5 -:-

Thông-soái Denain tới Saigon

Chiều hôm kia quan Thống-soái Denain ngồi chiếc máy bay Potez 540 từ trên Lào bay thẳng xuống sân máy bay Tân-sơn-nhứt.

Lúc ngài sắp đến Tân-sơn-nhứt thì trời có mưa, dầu vậy các vị thượng-quan ở Saigon cũng đến đón, tiếp rước, chào mừng ngài. Trong số người đến tiếp rước, chúng tôi có thấy quan Thống-đốc Nam-kỳ Pagès và các vị thượng-sĩ quan. Hai đội-binh lãng-không ở Biênhòa và ở Cát-lái, bay luyện trên không trung đề làm lễ chào mừng quan Thống-soái.

Vừa rồi chánh-phủ Namkinh đã thông tư đi khắp các tỉnh và các tòa lãnh-sự Huê-kiều ở các nước, đề biểu thị cách lựa chọn đại biểu và Nam-kinh đã lập một hội-đồng do ông Tôn-Khoa đứng đầu, lựa lại bản hiến-pháp cũ mà lập thành một bản hiến-pháp mới «Lấy dân trị nước».

Bản hiến-pháp mới đây sau khi thảo xong, đã đưa ra trình Trung-ương toàn hội duyệt rồi, nhưng còn phải đợi hội-nghị toàn-quốc duyệt y nữa thời mới thành được.

Cử trong bản hiến-pháp mới, thì khắp nước Tàu và cả Hoa-kiều giới ở ngoại-quốc sẽ bầu lấy 1.240 vị quốc-dân đại biểu, rồi trong số đó lại bầu lấy các ông nghị sung vào Thượng, Hạ nghị-viện. Đứng đầu hết cả là vị giám-quốc.

Kỳ Toàn-quốc đại-biểu hội-nghị lần thứ hai từ ngày lập thành dân-quốc mới họp được một lần hồi còn ông Tôn-Văn sẽ nhóm sau nầy. Ngày đó, 1.240 vị đại-biểu sẽ duyệt lại bản hiến-pháp mới, nếu ý ai thì trong số dân biểu đó sẽ lựa bầu các ôngnghị vào Thượng nghị-viện và Hạ nghị - viện rồi chừng sang năm mớibầu Giám-đốc.

Chợ-phiên gà vịt

Chợ-phiên bán gà vịt kỳ nhì sẽ nhóm tại sân đá bình Gò-vấp kể bến đường đi Bến-cát ngày 20 Décembre 1936 nhằm ngày mùng bảy tháng mười một Annam.

Chợ phiên nầy không người nuôi gà vịt tại quận Gò-vấp và các miền kế cận sẽ đem lại bán đủ gà tây, gà sao, gà thiến, ngỗng, vịt, thỏ, vân vân...

HỘI-ĐỒNG CHÁNH-PHỦ KHAI-MẠC

BÀI DIỄN-VĂN

rất hùng hồn của quan Toàn-quyền Silvestre

Về tình-hình chánh-trị — Báo-giới — Luật lao-động — và tình-hình chung trong 5 xứ

Đại hội-đồng kinh-tế lý tài Đông-Pháo đã mở mạc hôm thứ tư, thì sớm mai thứ năm hội đồng chánh-phủ khai mạc. Công việc của hội-đồng chánh-phủ cũng không khác gì đại hội-đồng kinh-tế lý-tài. Nhưng hội-đồng chánh-phủ chỉ có một đặc điểm nầy là có các vị thượng quan của chánh phủ bảo-hộ và các quan đại-thần đại diện cho các triều-đình Nam và Cao-miên, Ai-lao đến dự quyền.

Quan Toàn-quyền Toàn-quyền Silvestre chủ tọa.

Cũng nên nhắc luôn rằng: năm nay nhờ lượng khoan hồng của quan Tổng-Trưởng bộ Thuộc-địa Marius Moutet mà quí ông đại-biểu Thượng hội-đồng thuộc-địa như ở Nam-kỳ là cụ Bùi-quang-Chiêu, Cao-miên là ông Marinetti cả ông Thân-ái Nam-kỳ là DeBeaumont được đến dự nhóm và bàn cải bổ thêm nữa.

Nói mau nửa rằng: bài diễn-văn của quan quyền Toàn-quyền thật là vẫn tắt rõ ràng, cốt, ngắn, và lại tỉnh hình xứ nầy một cách mau lẹ và đầy đủ.

Thật như lời ngài đã đọc tỏ ra một vị thủ-hiến cương-quyết, không phải là người thế quyền mà lại là một vị thượng quan thiệt thọ đủ cả tài năng lẫn nhận các sự thật các trách nhiệm.

Rõ ràng là thái-độ của một vị thủ-hiến.

Thì dây, chúng ta hãy thử xét:

Tình hình chánh-trị trong xứ

Chánh phủ vẫn tin chắc ở quyền thế và sức mạnh của mình vững khoan-hồng vừa cương-quyết đã hai trừ các cuộc xâm phạm đến nguyên tắc chủ-quyền nước Pháp và các chánh phủ dưới quyền bảo-hộ của nước Pháp.

Đó là lời tuyên bố của quan quyền Toàn-quyền Robin trong lúc Nhựt mới mạc của hội-đồng chánh-phủ năm rồi.

Năm nay cuộc trị an trong xứ càng không dồn nổi có rối loạn, nhưng tới lúc nền kinh-tế Đông-Pháp vừa phục-hưng lại thấy có cuộc vận-động của bọn nghịch của chủ-quyền nước Pháp lại xuất hiện.

Tuần theo mang lịnh ở xa gởi về, bọn phiến loạn nhà nghề lợi dụng chánh-sách khoan hồng của chánh-phủ Pháp vừa mới thi hành núp sau cái phạm vi luật pháp và giao giải những bột giảng tuồ hiểm ác cảm đề gây cuộc không bổ ổn là những phương sách của các cơ-quan cách mạng do một bọn khốn khéo chỉ-huy, họ đã thủ nhận cả rồi, những sách báo cấm bí mật riêng đã dâng của họ xem biết đủ tuyên truyền thêm cho lan-rộng.

Thái-độ mủ mờ của bọn ấy, và ý các lời xảo quyệt ấy mà có một số người dầu có thành tâm hiệp tác chăng nữa, cũng phải lâm lạc tin thro. Họ lâm lạc đến nỗi lại nhè phần đối những phương-pháp đề đặt hết sức hợp pháp và khoan hồng của quan thủ-hiến đề thiệt hành đề đặng chánh-phủ Đông-pháp tên thành hiệu đồng tình đề bài trừ các vụ âm mưu phiến loạn.

Thái-độ của chánh-phủ bảo hộ như thế là đúng đắn lắm rồi. Chánh-phủ không bao giờ muốn làm trở ngại cho một cuộc tiến-hóa chân thiệt, nhưng chánh-phủ có phận-sự là phải đề-phòng binh vực cho nguyên-vọng của đám dân siêng năng có trật-tự khỏi bị bọn khuấy rối thô địch của nước Pháp mà đi lầm đường.

Cuộc trị-an trong lúc nguy-vong hiện nay đã giữ được vững khắp nơi rồi. Tuy vậy sở tuần-phòng vẫn đề dặt luôn, mai vẫn còn đang đề phòng kẻ nghịch không thể thừa cơ-hội mà gây việc lôi thôi

(Coi qua bầu trương sau)

KHỞI LỬA TRUNG - NHỰT ĐÃ NGÚN LẦN

Chánh-phủ Nhựt hăm dọa... mà Trung - Hoa vẫn không chịu lui

Tokio, 10 Déc. — Tổng-trưởng bộ ngoại-giao Nhựt mới phát hành một tờ tuyên-bố đề trả lời cho Chánh-phủ Nam-kinh về sự phát triển của Chánh-phủ ấy và các sự thương-thuyết Trung-Nhựt.

Trong ấy, ông ấy nói đại-lược rằng: Nhựt từ chối thương-thuyết các vấn-đề lượt phép một cách cần cỏi như thế. Nhưng Nhựt vẫn bảo Chánh-phủ Nam-kinh trước nhứt phải ỉ-đi phòng và luôn đề phòng nào liệu lấy bết thảy những vấn-đề thuộc về tình hình hiện nay.

Nhựt cũng muốn làm sao vấn-đề về một mặt-trận chống cộng sản phải giải-quyết hợi vì các vấn-đề ấy không khác gì các vấn-đề khác.

Từ bấy lâu nay giữa các nhà thay mặt Trung và Nhựt đã thương-thuyết nhau trong 28 cuộc hội-đàm rồi. Chánh-phủ Nam-kinh hứa sẽ giải xong, nhờ Quốc-dân-đảng và các tổ-chức khác giúp vấn-đề tránh-nhiệm trong các cuộc tại Nhựt.

Chánh-phủ Nam-kinh tuyên-bố lẽ làn rằng: Chánh-phủ ấy sẽ không tiếp theo các cuộc thương-thuyết mà trước khi vụ ở Tuy-viễn chưa thu-xếp xong.

Các lời tuyên-bố của Nhựt kết luận nói rằng: chừng nào mà Chánh-phủ Nam kinh không chịu đứng ra lãnh các việc đề kiểm-soát các phong trào Bắt Nhựt, và lúc mà tài-sản và sanh-mạng người Nhựt bị xâm-phạm, Nhựt sẽ sẵn sàng phương-pháp đề đối-phó.

HỠI CÁC CỬ-TRI!

Cử như lời các báo đã công-kích ông Nguyễn-phan-Long, chúng ta hãy kêu ông Long và hô lớn lên:

Ông NGUYỄN-PHAN-LONG, hãy dừng chơn lại!

Đồng-bào cử-tri, Chúa-nhựt 13 Décembre nầy hãy đi cho đông đủ bỏ thăm cho cụ Bùi-quang-Chiêu đề trả lời cho hạng người toan đem đồng-bào mà bán rẻ đó!

Bỏ thăm cho Cụ Bùi, tức là bỏ thăm cho quyền-lợi xứ sở Việt-Nam.

TIN trong nước

SAIGON

CON RẮN QUÁI LẠ, BỀ DÀI 5 THƯỚC NAY ĐÃ VỀ ĐẾN

Con rắn nầy nay đã đến Saigon rồi. Tôi nhắc ra chắt là mấy ông, mấy bà có đi coi cuộc lễ (Dura-nurse) fête des eaux tại châu thành Nam-Vian thì rõ.

Con rắn rất lớn lạ kỳ, bề dài 5 thước tây, bề ngan 2 tấc tám (Om, 28)

Nay chủ nó là M. Lai ở tại châu thành Nam-Vian, sắng dịp về Saigon, có đem con rắn quái lạ theo, để tại đâu đường D'Espagne và đường Chemin des dames cho cô bác mỗi người xem một thí.

Sơ lược tình cảnh con rắn.

Có ông già kia tên là ông B, là ông gia của M. Lại là chủ con rắn; ở tại Cù-lao-gien, ngày kia ông già bơi xuống đi chơi, trong lúc ông trở về lại gặp con rắn bơ vơ giữa rạch sông, ông B ngó thấy liền biểu hai tên Phu, ngừng lại coi thử.

Ông B thấy con trăn bé lội coi cách mệt nhọc, đã gần chìm, chới với nửa lằng sông.

Ông B suy nhĩ thế nào; ông lại bảo hai người Phu chèo xuống lại vớt con rắn ấy lên, ông nuôi dưỡng đến giờ, từ khi ông bắt con rắn là năm 1927 đến nay là năm 1936 là đặng 9 năm.

Con rắn nầy hiền lắm, không cắn ai, đến dỡ đồ tay trong miệng nó, hay là bông ẩm, dỡ lên đỡ xuống một tình cứ nằm yên một chỗ mà thôi, mỗi tuần lễ nó ăn một lần mà thôi, hễ cho nó ăn thì cơm của mình nấu rồi phải vắt cụt nhỏ nhỏ rồi đút nó mới ăn, hay là gà con đập chết rồi mới ăn, lại có nhiều khi nó thích ăn cơm hơn là ăn gà.

Còn cách chừng 2 tháng nay nơi cạnh đuôi nó, gần lỗ rúng nó lại lớn ra và có hai cụt lớn ra hơi cộm cộm, thiên hạ đồng nói nó sẻ mọc 2 cái chưng sau.

Con rắn nầy nghe nói chủ nó còn ở tại Saigon cho đến hết tháng Décembre và dự cuộc lễ cò-bài-lao tại vườn ông thượng.

Đọc báo mà không đọc từ *Nông-công-Thương* chưa phải là người biết đọc.

NAMKY

BENTRE

TỘI NHỜ TỰ-TỬ

Cang, một tướng cướp danh tiếng, bị cam, không biết bao nhiêu án mà tính. Hôm rồi đây anh ta mới mãn 18 tháng tù, ra ở ngoài khám đường chưa đặng bao lâu kẻ bị bắt có liên can với vụ cướp vừa rồi ở Batri

Tòa kêu án Cang 4 năm tù.

Giam vào đề lao, Cang khai có bịnh, nên được đem lại nhà thương giam

Qua đêm 5 Décembre, chẳng rõ Cang tìm đâu đặng 1 sợ giây, chờ cho ai đâu đều yên giấc điệp, anh ta mới làm vòng treo lên kèo nhà, đút đầu vào tự-tử.

Trong lúc Tử thần chưa tới kịp, Cang dây dưa dỡ lắm, nên anh linh gắt thấy chạy lại mở giây đem Cang xuống, một chập lâu Cang mới bắt hơi thở lại được.

Sau khi tỉnh, có nhiều người xúm hỏi Cang tại sao đi quỹ kiếp đợi dị, thì anh ta nói, anh bị bắt kỳ nầy oan nên anh ta tỉnh tự tử cho khỏi cực xác. Và anh ta còn quả quyết, nếu bây giờ anh ta tự-tử không đặng thì kỳ sao anh ta kiếm cách khác quyền sanh.

Người ngồi trong ghế phê-tơi đợi thần Tài đến thăm

Thiên chi người mua cả trăm giấy số, rồi khoanh tay ngồi đó chờ số độc đắc. Coi lại thì họ chờ đến chết mà thần Tài cũng chưa đến. Phải chi những vị ấy hiểu rằng: thần Tài, khi đi đến tai dùng ngả vận-động, ngả làm việc, ngả ra công cho tận lực, thì tai biết bao. Dầu ta không có mua số, mà ta có ra công cho tận lực, thì ta cũng trúng số.

Cái số độc-đắc mà mỗi người đều có thể trúng đó là cách học tiếng pháp hiện-thời theo lối thư tín của trường Rapid' Progress. Chúng tôi chỉ đợi biết địa-chỉ của quí ngài đặng gởi cho không vài bài đầu của lớp học chúng tôi, cho quí ngài «nếm thử» cái hay đỏ cách dạy của chúng tôi. Tuy-nhiên, sự gởi xin bài chúng tôi vẽ coi không buộc quí ngài chi hết. Ngài nào viết thơ bằng tiếng Pháp được thì viết ngay đi, đặng chúng tôi biết sức học. Xin nhớ đính theo 5 su tờ.

Pierre RUSSEL
à Chi-hoa
près de Saigon

nhà chuyên-môn dạy rông cách nói chuyện bằng tiếng Pháp cho các nhà lữ-hội.

CANTHO

TÌNH CẢNH THÊ THẢM CỦA MỘT ĐỨA TRẺ Ở GIỮA ĐỒNG KHÔNG, MÔNG QUẠNH

Hiện giờ ai đi qua lại cù-lao Mái-dầm thì vẫn còn thấy một cái mui ghe để cách mé sông chừng 5 thước, trên mui thì lợp sơ sài bằng một chiếc chiếu rách cách mấy ngày rồi đây trong mui nầy có một đứa trẻ chừng 2 tuổi chẳng biết con ai ? ở đâu ? cha mẹ của đứa trẻ bạc phước nầy gặp cái hoàn-cảnh éo-le gì mà đến đỗi phải đem con đi bỏ nơi đồng không mông quạnh. Chung quanh chỉ nước cùng trời chẳng có một ai lui tới, nếu may lắm thì được gặp một hai anh thợ chài. Đứa nhỏ phần đói cơm phần khác nước bỏ khóc om sòm đã sắp chết, nhưng :

Phong trần còn nặng nợ lại khiến gặp người (chúng tôi không được biết qui danh) đi ngang qua đó nghe tiếng khóc liền ghé lại lên thì con thấy tình cảnh như thế bắt thương tâm, đứa trẻ lấy chơn thì cột một sợi dây buộc dính vào mui ghe (sợ đứa nhỏ bò rớt xuống sông) người tử tâm ấy bèn bỏng xuống ghe lại ướm đói đồng lệ, không biết người ấy đi có với làng quan, hay là đem về nhà mà làm dưỡng tử.

Ôi ! xã-hội bất bình nên hãn điên ra lắm tuồng thương-tâm thảm-mục. Ai là người đành đem cái đoạn ruột của mình mà dứt bỏ như thế. May là có người gặp ra cơ tế-độ giùm, bằng chẳng ai gặp thì thân đứa trẻ mới có hai tuổi đầu mà phải ra ma chết đói thì sao ?

Người hay thú ? ? ?

(Tam-chiếc-giang),
NGUYỄN-HỮU-THUẬN

Dịp tốt
tt có!

SUỐI GÒ-XOÀI
(THỦ-ĐỨC)
— cho mướn —
do nơi bổn-báo

TRƯỜNG

TAI NẠN XE HƠI

Chẳng tôi đã có điịp nói đến chiếc xe De Dion-Bouton C B. 967, hồi tháng Octobre rồi, ủi một anh đàn-thổ đang thả bộ trên con đường Thuận hòa Soctrang. Hại gã bị thương ở bụng và trầy dùi, nằm nhà thương tỉnh thành có hơn 15 ngày bịnh mới lành.

Ngày hôm nay cũng chiếc xe đã nói trên dụng 1 người khách-trú ở ngã ba Thông-cù Đại-ngải.

Chiếc xe nầy ở chợ chạy lại, cỡ 20 cây số một giờ, về đậu bến ở đường Galliéni. Tới góc đường quẹo nói trên tên khách-trú Lý-Kỳ bị đi văn ra xa lắc, bị thương-khá nặng.

Chỗ liền lại bịnh viện ông docteur Ng-chánh-Đức, cậu Lý-Kỳ được săn sóc kỹ-lưỡng, bịnh tình của cậu khách lấy làm lo sợ.

Ông Đức nói với chúng tôi rằng : đứa nhỏ bị cán ngang lưng và ông cật nghĩa những vết thương ở nơi trán, mũi miệng, ngực và hai bắp vế, bị thương hơi nhẹ, chỉ trầy chút đỉnh.

Theo lời các người chứng, thì chiếc xe De Dion-Bouton chạy tới ngã ba đường, cỡ 30 cây số một giờ, còn cậu bé Lý-Kỳ ở bờ bên nầy chạy qua bờ lề bên kia, vì vậy xe không thể nào hãm máy lại kịp, đứa nhỏ bị dụng vấn ra xa có một thước tây.

Hồi trước khi tai nạn xảy ra, đường như anh sớp-phơ có bép kèn, mà tại cậu bé không nghe.

∴

TAI NẠN NHÀ CHÁY

Sớm mai ngày 5 Décembre người ta có chở vào đường-đường Soctrang một bịnh nhơn bị phỏng lửa cùng cả mình mẩy.

Nguyên ngày 4-12-36, vào khoản 4 giờ chiều bà vợ của anh Mai văn-Hến là thị Bảy, đang nấu cơm trong bếp, hơ hồng làm sao không biết để lửa bắt cháy nhà. Hồi lúc ấy trời nắng gắt, lại thêm có gió, nên ngọn lửa bắt cháy một ngày một mạnh thêm. Mặc kệ những tiếng kêu la thảm thiết của bạn lao khổ, bà hồn cứ ung dung tiên tới thì-hủy nhà cửa của người ta.

Còn anh Hến đang làm công việc ở ngoài đồng, bỗng nghe nhà cháy, ruột đà rối như tơ-vò, chạy riết về nhà dọn đồ đạc trong nhà ra, nhưng còn quên giấy thuê thân, anh ta mới xông vô lần thứ nhì đặng có lấy bùa hộ mạng.

Vừa vô khỏi nhà, lửa phát cháy mạnh lên, gió càng ngày thổi mạnh thêm sập nhà, hại anh Hến mắc kẹt trong đống lửa. Thấy tình hình nguy ngập, có nhiều anh em ở ngoài liều sống chết nhảy vô lôi anh Hến ra.

Quần áo anh Hến cháy rụi, tóc cũng không còn một sợi nên người ta lật đật lo chở anh vào dưỡng-đường.

THUỐC ĐIẾU HIỆU **"CHAMPION"**

4 xu một gói 20 điều — 1 xu 5 điều

Qui ngài xin lưu ý:

Luôn luôn chúng tôi vẫn cố làm cho vừa lòng qui ngài, chúng tôi hiến cho qui ngài cái hiệu thuốc mới « CHAMPION ».

Hiệu thuốc mới nầy được hai điều lợi :

1° Giá rất rẻ.— Vì chúng tôi muốn hiến cho qui vị một thứ thuốc giá rất hạ, ai ai cũng có thể mua được — Qui ngài chắc cũng nhận rõ rằng chúng tôi đã chịu thiệt lắm điều nên mới bán được có 4 xu một gói.

2° Phẩm chất — Xin qui ngài dùng thử thuốc « CHAMPION » qui ngài sẽ thấy, tuy giá rất hạ chưa bao giờ có như vậy, song chúng tôi cũng trân trọng phẩm chất thuốc, và chăm nom cái bao thuốc, cho đặng tân thời, đẹp đẽ

Vấn toàn bằng thuốc lá thượng hảo hạng, nên thuốc « CHAMPION » rất thơm vừa ngon, không nồng, không khó cổ, hợp vệ sanh, vì đặng các vị Bác-sĩ Y-khoa công nhận là thuốc rất tinh khiết.

Dùng thuốc « CHAMPION » qui ngài sẽ được khoái lạc, vì là một thứ thuốc rất hợp sở thích của qui ngài, bao thuốc nhã nhặn, đẹp đẽ và lại rẻ tiền

4 xu một gói 20 điều — 1 xu 5 điều

CLINIQUE MÉDICALE
Góc đường Mayer và Albert 1er, tại DAKAO (Saigon)
Téléphone: n° 255

DOCTEUR **PHAN-TẤN-THIỆT**

Ex-assistant en dermato-syphiligraphie à l'Hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin attaché aux services de Darsonvalisation créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne

Có phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thượng hạng mát mẻ êm tịnh. Có nơi để thử máu, đàm, nước tiểu, nước ốc, kết vi-trùng bằng kiến hiển-vi .. Có chỗ riêng để roi điện (radio d'agnostic) và để chữa bịnh bằng quang tuyến (darsonvalisation, ondes courtes) Trị các chứng bịnh về chơn-tay-trí các chứng bịnh đàn-bà, bịnh đau gân đau xương, bịnh huê-liễu kinh-niên.

Rượu Thạnh-Yên
Rượu thuốc bổ

Qui ông qui bà trong khi tỳ vị yếu, ăn uống không tiêu, khi mệt mỏi

Người trai tráng, sau khi thổ tháo

Uống một ly nhỏ rượu Thạnh-Yên thì được ngon cơm lại thêm bổ sức.

Có dùng mới biết rượu hay ! !

MARIANI
22, rue Taylard — SAIGON

DOCTEUR
TRẦN-CÔNG-ĐĂNG
Ancien Interne ... ...
Lauréat des Hôpitaux de Bordeaux
Médailles de bronze et d'argent des Beaux-arts Civils
Médecin Colonial de l'Université de Bordeaux

1, Rue de Massiges — Saigon
(Sau nhà thương Hôn-Bệ, cách ga Tabard 100 thước)

Trị bịnh người lớn và con nít. Chuyên trị bịnh đàn-bà, bịnh phong-tình và bịnh nước tiểu có đường

Có phòng nhân-... để thử máu, nước tiểu, nước ốc... ... xét vi-trùng bằng kiến hiển-vi.

GIỜ KHÁM BỊNH. ..... | Sớm mai : 7 h. tới 12 h. Chiều : 2 h. tới 7 h.

Chủ-nhựt và ngày lễ..... 7 h. tới 11 h.

Vendredi 11-12-36 — **TIỂU-THUYẾT** — **số 477**

江湖劍俠
Giang hồ kiếm hiệp

火燒紅蓮寺
Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Nguyễn-Chánh-Sắt dịch thuật

HỒI THỨ NĂM MƯƠI MỐT

Lìa hang cọp, nhờ gà trống mới khỏi nguy.
Nương cánh hồng, cậy chim ưng mà thoát hiểm.

Chừng ấy Tân-nương mới đỡi sợ làm mừng, bèn ngồi dậy hỏi rằng : « Mới vừa đưa chị tới đây đó, có phải là con chim thần-ưng của Lữ-tổ sư gia đó chăng ? Làm sao mà chị gởi nó được vậy ? »

Đại-Tỷ cười rằng : « Thiệt là chị dạy cũng không biết làm sao ? Vì trong mấy năm nay, chị em ta vẫn có nghe nói mà thôi, chớ chưa hề thấy mặt Lữ-tổ sư-gia lần nào, lại cũng hiểu rõ rằng ngài thống hận cái tên đồ-đệ đại-độc đại-ác của ngài là lão Lưu-hồng-Thế, nên ngài đã xích trục lão ấy ra rồi, không thèm muốn thấy mặt lão Lưu ấy nữa. Lại thêm chị em ta thâu năm, chỉ bị tù cấm trong nhà của lão, mà quên phứt Lữ-tổ sư đi. Ai ngờ là hôm nay sau khi muội-muội đã chạy đi rồi, còn chị lại một mình đương ngồi trong phòng rất là buồn bực. Thình lình lão ác-tặc lại sai người đến kêu chị. Lúc bấy giờ trong lòng chị thiệt giận lão quá, song không dám ngạnh nghế ; chỉ phải dằn lòng nhẫn khí, đến trước mặt lão, thì lúc ấy lão còn chưa biết em trốn đi rồi ; nên lão cũng sai người đi kêu em.

Chẳng bao lâu cái người đi kêu em đó trở vào báo rằng : Đã tìm cùng khắp trong nhà và ngoài vườn mà không thấy Nhị-tiểu-thơ ở đâu hết, con ngựa báu và yên lẹc gì cũng đều mất hết không biết đâu mà tìm.

Lão ác-tặc lấy nghe báo thì giận lắm, vùng nhảy dựng lên và hét lớn rằng : « Con khốn-nạn nầy nó cả gan thiệt. » Vừa mắng vừa co tay luôn tuồn một hồi, rồi lại vỗ bàn mà hét lớn lên rằng : « Việc nầy cũng có kẻ chủ-sự đâu lòng nhẫn khí, đến trước nữa sao ? » Rồi lại cứ nói lăm băm rằng : « Nếu không có kẻ chủ-sự, thì con khốn-nạn đó nó có gan ruột nào mà dám làm như vậy ? »

Khi chị nghe lão nói như vậy thì chị cũng hết hồn, sợ e lão chỉ ngay cho chị là tay chủ-sự. Trong lòng còn đương lo sợ phập phồng, lão ác-tặc ấy lại ngó ngay mặt chị, làm cho chị càng thất kinh hơn nữa.

Té ra lão ác-tặc muốn kêu chị đến để nói chuyện chi đó, kẻ lão bị giận em, rồi không nói chi hết, mặt thì giận hầm hầm. Trong dây phút lão lại đổi cái nét mặt giận dữ ra nét âu sầu, hình như lão lo sợ cho em trốn chạy ra ngoài mà tiết lậu cái việc ác của lão ra. Chị đứng mãi ở đó không dám đi đâu, mà hình như lão đã biết rõ được trong lòng chị không an ; nên lão đổi ra nét mặt tươi cười mà bảo chị rằng :

« Tánh con ưa an tịnh, vậy thì con hãy về phòng mà tịnh dưỡng đi ; còn cái con khốn nạn ấy tuy là nó trốn rồi, song cũng tha hồ cho nó trốn khắp 9 châu, hay là trốn ra ngoại-quốc cho cũng không lo gì mà bắt nó về không được. Nhưng bây giờ cha còn mắt một việc rất cần không có rảnh đâu mà đi bắt nó. Vậy để ngày mai cha sẽ bắt nó về mà trị tội nó cho phận chị chứng nầy ; không hiết cái ngày tượng lai của chị sẽ kết quả thế nào ?

(Coi tiếp).

TRƯƠNG « PHẬT-HỌC »

XUẤT BẢN NGÀY THỨ BA

Giá báo : " Lục-Tỉnh Tân-Văn "

Một năm... 12$00 — Sáu tháng... 6$50 — Mỗi số... 0$04

Giá riêng : Trương " Phật-Học "

Một năm... 2$50 — Sáu tháng... 1$30 — Mỗi số... 0$04

Mua chung *Lục-Tỉnh Tân-Văn* và *Phụ-trương Phật-Học* — Một năm... 14$00 — Sáu tháng... 7$50

DẦU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Một thứ vệ trung, vuốn vực mới ra đời chỉ bán có một các bạc (0$10) một ve

Dầu Nhị-Thiên-Đường là một thứ dầu chuyên trị về bổ chứng rất hay, đã rồi đại danh từ ba mươi mấy năm nay.

Nhờ dùng rộng những thượng phẩm được liệu chế ra, nên mùi vị nó thơm tho êm diệu, lại đủ sức cứu cấp phò nguy tiêu trừ bệ bịnh, công hiệu lạ lùng.

Bởi vậy, nên chư tôn trường trong toàn cõi Đông-Pháp, đâu hoan nghinh thích dùng Dầu Nhị-Thiên-Đường hơn hết.

Từ trong nhà bước ra ngoài đường, hoặc lên xe lửa, xe hơi đò, hoặc xuống tàu, ghe hay là đi tận nơi chơn trời góc biển, cũng đều thấy người ta có dùng Dầu Nhị-Thiên-Đường cả.

Thiệt trường bao nhiêu đó cũng đủ làm cho mình thấy rõ ràng sự tốt và sức hay của Dầu Nhị-Thiên-Đường đến bực nào rồi.

Ở đời, người ta cũng vậy, mà cho đến vật dụng nay thuốc men cũng vậy, hễ danh vọng càng cao bao nhiêu, thì càng bị chúng ganh ghét đố kị bấy nhiêu.

Nên Dầu Nhị-Thiên-Đường mà đặng danh tiếng lẫy lừng chừng nào, thì ắt ủng dưa tiểu nhơn nó càng uất tức trong lòng chừng nấy, rồi sự đố kị cũng nhơn theo đó mà tăng lên đến cực điểm nữa.

Vì vậy, chúng nó tìm đủ trăm phương ngàn kế, hoặc rải truyền đơn, hoặc sa bộ hạ đi cùng dầu dưới mà công kích Dầu Nhị-Thiên-Đường.

Nhưng chúng nó càng công kích nhiều chừng nào thì càng tỏ cho thiên hạ thấy rõ cái thói đố kị mảng dốt tát của chúng chừng nấy.

Tranh thương mà dùng đến cái thế đoạn đê hèn khá ô-nhục vậy đã chẳng ai thèm nghe mà trái lại chúng nó càng làm cho Dầu Nhị-Thiên-Đường tăng thêm giá trị lên cao nữa.

Là thì Bổn-đường không nên nói mà làm chi. Song sự cực chẳng đã phải ép lòng tỏ ra lời để trung cáo cho chư thân chủ ở toàn cõi Đông-Pháp đặng biết vậy thôi.

Luôn tiện Bổn-đường xin cho chư thân chủ hay: Hôm nay Bổn-đường mới làm một thứ ve trung thuốc vực, lớn gần bằng ve Dầu Nhị-Thiên-Đường bán 0$26 tự thuở nay, lại cũng dùng toàn một thứ thượng phẩm dược liệu đó mà cốt ra y như vậy chớ chẳng khác chút nào hết.

Bổn-ý của chúng tôi cũng định để lâu, lại nhơn tiếp đặng thơ của các thân chủ ở Nam, Trung, Bắc, ở Lào và Cao-man gởi vô. Nên Bổn-đường phải chịu theo ý của chư thân chủ mà làm thứ ve trung nầy cho đủ các hạng ve lớn, ve trung và ve nhỏ, đặng để bỏ cho chư thân chủ mua Dầu Nhị-Thiên-Đường mà dùng, trong lúc kinh tế eo hẹp nầy.

Vậy Bổn-đường xin kể giá dưới đây, để chư thân chủ xem cho biết mà phòng sự mua làm bán lợn.

DẦU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

1° — Ve lớn mọi lần bán 0$26 một ve, bây giờ chỉ bán có 0$20 một ve thôi.

2° — Ve trung bán 0$10 một ve.

3° — Ve nhỏ trước để giá 0$10, bây giờ còn 0$07

Dầu Nhị-Thiên-Đường là một thứ dầu mà ai cũng ưa dùng, lại có cả các hạng ve lớn nhỏ, mà giá rẻ như vậy thiết tưởng ai cũng mua đặng mà dùng.

Bổn-đường rất mong sẽ giúp ích đặng cho chư thân chủ trong muôn một, để tỏ lòng chiếu cố của chư thân chủ bấy lâu nay.

Kính cáo

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47, Rue de Canton 47, — CHOLON

Họ vấn trở lại dùng Crème SIMON

Phụ nữ dầu ưa dùng Crème SIMON vì nó có chất làm cho da tươi nhuận sáu xa.

Nhiều người vì có tánh đổi cho hay muốn thử, mua các thứ khác mà họ khen là hay nhưng ít hiệu quả.

Nếu rồi ai cũng trở lại dùng Crème SIMON hết vì nó làm cho tươi nhuận, tốt đẹp da thịt. Theo da thay đổi, theo mùa, ngày giờ qui có hãy dùng, hoặc

CREME SIMON

dùng theo vào da rồn mới sau khi tắm rồi thì được mềm mại, trẻ trung vì nó thấm sâu trong da, hoặc

CREME SIMON *M.A.T.*

(Matte, Active, Tonique)

tối nhứt làm cho da mặt đều trình thế nào cũng trở nên mịnh màng không hề bóng láng.

Theo thì tiết, qui có hãy thay đổi dùng hai thứ Crème nầy là:

« BẠN QUI CỦA SẮC ĐẸP QUÍ CÓ VẬY »

HO LAO

Giờ nầy Ho lao thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị liệu tức khi mới ban sơ bằng thuốc PULMOGENINE, ho, bớt lần mỗi ngày. Một muỗi canh với một chút nước trà, sẽ dụng hiệu nghiệm. đã trị dặng ho và bổ phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Mỗi người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE về LỚN giá 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây.

Cất trữ : Pharmacie Centrale

J. MUS. 1884 Bd. Rue Catinat, Saigon.

RƯỢU BẠC-HÀ **GET**

PIPPERMINT GET rượu nầy uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

Xa-hội, trường-thiên, tiểu-thuyết

CÔ GÁI QUÊ

Tác-giả: Phạm-hàng-Sơn

(Tiếp theo)

Bị ngạn bàn-thờ, Huệ thấy con mèo đương nằm khoanh trong kẹt cái lọ-sứ nhà tắm bình-phong. Trái mắt, nàng vội lay đập con mèo; hoảng vía, con mèo chạy tuồn, làm cho cái lọ-sứ rơi xuống gạch, đánh xoãng một tiếng rồi văng ra từ mảnh từ lung.

Huệ biếng sắc lui-cui lượm những miếng vỡ, thì Liên ở nhà sau chạy lên. Liên không còn ngờ nữa, quyết rằng Huệ làm bể cái lọ sứ, nên quát lo.

— Bập hết đi! Sao mà phá hại quá vậy?

Huệ bình-tĩnh:

— Con mèo nó nằm bể chớ nào phải tôi.

— Còn đổ cho con mèo nữa chớ? Đừng có già hàm mà?

— Tôi làm bể thì tôi còn sợ gì mà không dám chịu. Ngặc con mèo nó làm bể mà đổ cho tôi mới là ác.

Liên sừng sộ.

— Dì đừng lấy con mèo mà chối! Ba tôi cưới dì về đây để coi sóc gìn-giữ chớ nào có phải đem về đây để cho dì phá-hại đâu?

Huệ, nư giận tràng trề, nhưng con mèo đã chạy mất làm cho nàng thất-lý, rồi nàng chỉ đè nén nỗi oan tình mà rưng rưng nước mắt.

Này giờ Sử thấy em và dì ghẻ rầy lộn, chàng muốn lại cang, nhưng ngỡ-ngàn. Sau thấy em thị dì quá nên Sử buồn đờn chạy lại rầy em.

— Có làm cái gì om sòm vậy?

— Anh còn binh nữa sao?

— Binh cái gì. Bộ thế trong nhà nầy có một mình cô chớ không còn ai nữa à?

— Chớ còn ai nữa! anh không thấy sao! Người ta vào nhà nầy đặng toan...

Sử ngắc lời:

— Dầu sao cũng còn ba với má chớ. Lẽ thì có nhịn mới phải. vả lại chuyện vỡ bằng cỏ, có thấy đi cầm cái lọ sứ mà liệng xuống đất chưa! Có phải ba cưới đi về cho có chà xát miệt-thị vậy đâu.

Liên nguýt Sử, rồi đi ra nhà sau.

Sử an-ủi Huệ:

— Em lòi nó nhỏ dại, chưa dè trí; sự hồn-đầu của nó đối với dì lúc nầy, tôi xin chịu lỗi với dì.

Huệ bây giờ mới hả lòng. Nàng nhìn Sử tỏ dấu cảm ơn, rồi lui cui lượm miếng lọ bể mà đem đi quăng.

XIII. — Ngậm ngùi

Huệ không còn chịu nổi cái tật xất-láo của Liên, nàng muốn phân trần cùng ông cả, nhưng sợ tiếng người dèm-rằng nàng đem lời kèn giọng quyền, mà làm cho gia-đình ông cả: cha xa con, vợ lìa chồng.

Hôm sau Huệ xin phép ông cả về thăm nhà, vì đã mươi hôm, tuy được tin mẹ nàng đã bớt nhiều, nhưng nàng không yên lòng.

Luôn dịp Sử cũng có gian ghe để đi ra tiệm.

Sử ngồi đằng trước mũi ghe, còn Huệ thì ngồi trong mui. Nàng mở cửa dòm xem cảnh vật, mà hôm về nhà ông cả, nàng chưa được thấy.

Thuyền lẹ làng trôi trên mặt nước, đem lại cho Huệ những cây lái, nghiêng đầu trò chuyện lên ven bờ sông. Những ngôi nhà ẩm-thấp mộc-mạc, ẩn núp trong những làu lá chuối theo chiu gió phất phơ. Trên mặt nước, những buội lục-bình trôi chảy lờ-đờ.

Mảng trời bị một lớp mây đen ám, rồi rơi lất-đất những hột mưa.

— Cậu ba! Vào mui ngồi cho khỏi ướt.

Sử vâng lời vào mui, nhưng đối với dì ghẻ, trang lác xắp-xỉ, chàng lấy làm ngượng hết sức.

— Nầy cậu ba! Nhà kia in cái trường học thì phải.

Huệ vả nói và chỉ, Sử dòm theo ngón tay Huệ.

— Dạ phải, đó là trường học Thanh-mỹ.

— Á cậu có học nhiều chớ!

— Tôi vừa nghỉ học chừng vài năm nay.

— Tại sao cậu không học nữa?

— Sau lúc tôi đậu cấp-bằng sơ-học thì ba tôi thấy tôi bịnh hoạn nên không cho học nữa, dì khi cũng có học chớ.

— Huệ thẹn thuồng cúi mặt.

(CÒN NỮA).

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH-PHỦ LẬP RA NĂM 1875

Hội nặc danh vốn 120.000.000 quan

Vốn đóng tất: 120.000.000 quan
Vốn tồn trữ tới ngày 31-12-32: 125.000.000 quan.

HỘI QUÁN: 96, Bd Haussmann PARIS (VIIIe)

Chủ tịch Hội-đồng Giám-đốc: M. René THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc: M. PAUL BAUDOUIN

Tên dây thép tắt : INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKÉOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
PÉKIN	HANOI	NOUMÉA
SHANGHAI	NAMDINH	PAPEETE
TIENTSIN	PAKPHANH	
YUNNANFOU	PAKSANE	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	VINH	

GIAO TIẾP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ GIỚI
Làm đủ các công-việc ngân-hàng và buôn bán đổi chác

CHI-NGÁNH Ở SAIGON 36 QUAI DE BELGIQUE

R. C. N° 1

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ-sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	2$00	3$50	6$00	10$00
Trung 18 × 52 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 36 × 52 × 50	7.50	10.50	15.00	30.00

DOCTEUR

NGUYỄN-VĂN-KIỀU

MÉDECIN DENTISTE

STOMATOLOGISTE DIPLOMÉ DE PARIS

Trị bịnh đau miệng và đau răng

SOUS-PROTHÈSE ORTHODONTIE

119, Boulevard Bonard (trên tầng lầu thứ nhứt)

SAIGON

GIỜ KHÁN BỊNH:

Sớm mai từ 7 giờ tới 12 giờ
Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ
Chúa-nhựt và ngày lễ từ 9 giờ tới 12 giờ

Téléphone : 398

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES

Société d'Exploitation des Établissements

BROSSARD MOPIN

KÍNH CÁO

Sáng lập từ năm 1909

số 5 đường Lucien Lacouture

CHODUI SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới. Bon-hiêu sẽ gởi cho.

Dây thép đã tắt: (Adresse télégraphique:) MASACAMO. — SAIGON

VỐ RA THONG THẢ

hãng ở đường L. Lacouture. — Chodui, gần trại lính tập Ô-ma

CÁC CÔ CÓ BIẾT!

Hãy cho các em nhỏ của qui cô ăn sữa đặc, có đường

NESTLÉ

HIỆU

CON CHIM

Là một thứ vật thực rất lành, rất bổ và dễ tiêu hóa

Hãng **NESTLÉ** *số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng chữ Quốc-ngữ của Bác-sĩ VIDAL — Quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hàng sẽ gởi tặng.*

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt? Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng, cân cho thuốc cẩn các quan Đốc-Tơ:

VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI:

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG

Rue des Marins, 219 — CHOLON

Tại đó sẽ có ông PHẠM-HỮU-HẠNH nhứt hạng Bào chế-sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.

Quí vị ở Lục-Tỉnh gửi thơ lên mua thuốc, thì chúng tôi cẩn thận gởi đi lập tức, giá thuốc tính sát mười phần lại không tính tiền cước phí.

PHÒNG COI MẠCH

NGUYỄN-VĂN KHẢI

Lương-y bằn quốc-tri-sĩ

Médecin libre

GIỜ COI MẠCH:

Sớm mai... đa 7 h. á 10 h.

Chiều ... đa 15 h. á 18 h.

30, Route provinciale 15 (gần gare xe điện) GIADINH

BỆNH RUN

chữa-quyết trừ tiệt bằng thuốc

Tœnifuge Français

của quan *Giáo-sư* BARBIRACAU

là thứ thuốc rất nhẹ mà rất công hiệu nhứt.

chỉ 12 viên là khỏi không cần thuốc tẩy.

Xin bán thuốc cho bổ Thuốc-quán và bộ *Thuốc-dịp*

Bán tại nhà LECOUX Frères

6, Rue Lacaze-Duthiers, LA CAREMME (Seine-et-Oise) & các hàng thuốc tây.

Một cuộc may ít có

Có tiệm họa hình muốn bán các thứ nước thuốc dùng trong nghề họa hình, giá thật rẻ. Ai muốn mua thì xin mời đến xem hay là viết thơ thương nghị do nơi Bổn-báo.

NGUYỄN NHAN

Tháng ngày qua

của Lâm-tang-Thuận (Thất-nối).

Nằm nhớ tháng đợi, ngày qua,
Càng đau khổ lắm ai mà biết cho ?

Mà bịnh triền miên, trái tim không lành vít, khối sầu chất-chứa, nhớ thương ai ? Mà tê tái tấm lòng.

Ôi ! con người ta không có gì khổ cho bằng nỗi thất-vọng, mà nhứt là thất-vọng về ái-tình. Một lần đã chạm phải no, mà nếu gặp người đa sầu, đa cảm không dứt được nỗi thương. Không rồi nỗi nhớ, thì có lẽ trọn đời như tấm lụa trăng mà nhuộm mực đen.

Từ năm tôi bắt đầu điểm 19 tuổi thì đem tâm tình ngây-thơ trong sạch mà giao trọn cả cho cô Thúy-Hương, rồi từ đo trở đi tôi và cô Hương sống trong vòng tình-ái, lẩm lẫn ở dưới cây gạo, trên có mảnh trăng trong, đem lại cho chúng tôi biết bao cảnh êm-đềm mơ-mộng, lại cũng lắm khi trông đợi nhau, trông đợi nhau trong những đêm tâm tối, mưa rơi lộp-độp, mỗi một bóng đen đi tới là mỗi lúc hồi hộp tấm lòng, dầu vậy mà ái-tình của chúng tôi lại còn được sung sướng hơn ngày nay.

Con người ở đời chỉ vì giai-cấp, giai-cấp là cái hàng rào nó chắn-ngan không cho hai con nhìn nhau không cho trai gái được sum hợp nhau bằng ái-tình tự do. Đá lắm phen thường thấy cái giàu với nghèo nó hay tương-phản nhau mải. Chẳng khác nào dầu với nước không thể hòa được. Hôn nhơn cũng vậy, hễ giàu thì người ta phải chọn nơi sang cho môn đương hộ-đối, chớ họ có biết đâu rằng : « Đôi vợ chồng ấy, mai sau nầy có thương nhau, yêu nhau, gia-đình vui vẻ hạnh-phúc, hay là trái lại kẻ cay người đắng thảm khổ muôn phần, rồi sanh ra nỗi buồn rầu chán-nản, cờ bạc rượu chè, cho đến đổi sự nghiệp điêu-tàn suy-sụp, hoặc có kẻ lại, mượn sợi giây oan và chén thuốc độc để tẫy hận oan tình.

Ôi ! Giai-cấp, giai-cấp cũng vì vui mà hại biết bao người từ xưa tới nay xuống chốn tuyền-đài, mà oan hồn còn phản phất theo lằng gió rung động những lá cây, như khóc, như than, làm cho kẻ đồng bình phải gan xào, ruột héo.

Từ tôi biết cô Hương tới nay cũng ngót đã gần 2 năm rồi. Nhưng chúng tôi nào có tưởng tới cảnh sanh-ly, tử biệt, mà ở đời hễ cái nào mình không mong tưởng thì nó lại hay tới cho mình, không ai tài tính nào giải thoát.

Một buổi chiều mùa thu nhằm ngày 20 tháng 7 tôi đau mới mạnh, nhơn thấy cảnh trời bữa nay cao ráo hơn mọi ngày, nên tôi gượng tay áo nón, thả bách bộ chơi cho tiêu khiển tôi đ , đi mãi, h t đường nầy tới ngõ khác, mà tâm trí tôi vợ-vẩn nơi đâu, đến những cảnh trước mắt tôi, mà tôi còn không thấy. Hình như tôi không còn tự chủ lấy tôi nữa cứ để cho cặp gió tôi nó lôi kéo tôi đi đâu mặc tình. Bỗ g nhiên có một sức mạnh thiên-liêng gì mà nó lôi cho tôi hồi hợp. Rồi như chiêm bao sực tỉnh, nhìn quanh-mình, thấy những ngọn lao gió đưa qua một lượt, dường như lẳng sóng tràng tràng qua. Với những nấm mộ lồi lên hõm xuống, cỏ mọc xanh rì, mà chính chỗ tôi đứng lại là ngay cái mộ của người yêu tôi, thì thảo nào lòng tôi không cầm đ g, phần thì đau mới mạnh phần thì đi một mỏi, lại nữa phần vì quá cảm, nên tôi qui sụp xuống trước mồ ấy, không kể gì dơ sạch, như kẻ tội tự biết lỗi của mình nên qui mà thú tội...

(Còn nữa)

Muốn chữa khỏi bệnh

SỐT-RÉT-NGÃ-NƯỚC và bệnh

nên dùng thuốc

QUINOFORME

Thuốc-bộ. Thuốc-viên và Thuốc-bánh

Chất hóa học độc-nhất đúng trong các thuốc-độc Đại-pháp.

Gửi báo ở các hàng thuốc tây Laboratoire LACROIX, 57, Rue Pigal, PARIS

MỸ NHƠN VIỆN

Madeleine

SỬA SẮC ĐẸP
ĐÁNH THỜ THỊT
SĂN SÓC BÀN
TAY BÀN CHƠN
TẮM BẰNG CHẤT
PARAFFINE

Được về nhà công-hiệu

Soin des
phénomènes
beauté

46, đại lộ Bonard, Saigon

Có bằng cấp của Mỹ-Nhơn-Viện KLTTIA
62, Place Vendôme, Paris

Thưa quí bà quí cô,

Tôi lấy làm hân hạnh trình quí bà quí cô biết rằng tôi mới mở một Mỹ-Nhơn Viện, tại 46, phố Bonard.

Được chỗ tại-tử nhà cửa lại trang hoàng rất lịch sự, chắc quí bà quí cô sẽ vừa lòng.

Bổn thân tôi đứng sửa sắc đẹp cùng việc cắn móc tay chơn thì đã có người giúp việc thạo dưới quyền trông nom của tôi.

Có chỗ sắp đặt riêng để làm cho tóc hớt bằng cách đánh thứ thiệt và tẩm chất paraffine.

Xin quí bà quí cô chiếu cố, đến viếng Mỹ-Nhơn Viện thì tôi rất hoan nghênh.

Kính bịnh
MADELEINE BUI

Kinh Pháp-Hoa

Soạn-giả Đoàn-trung-Còn mới vừa in xong đề cổ bộ « *Diệu-Pháp-Liên-Hoa kinh* », chú làm hai cuốn, cuốn nhứt và cuốn nhì. Cuốn « Diệu-Pháp-Liên-Hoa kinh » thường khi đi là kinh Pháp Hoa, là một bộ kinh rất huyền vi, cao thượng. Phật gom tất cả cơ pháp cần Nghĩ vào bộ kinh ấy, kinh Pháp-Hoa phần ra 27 hội qui hồi, thường giải về Bổ-tát hạnh và Phật-thừa. Theo đây kinh Pháp-Hoa, Bổ sĩ ra công tu tập, làm hành thì sẽ có ngày đặt thành Chánh-quả, làm một vị chư Phật là các đã g đã giải thoát sau khi đã trải thảo cứu đời. Quyển kinh Pháp-Hoa của ông Đoàn-trung-Còn dịch rất có công phu. Lại có bộ bằng chỉ lọc, bút đọc nghe thâm trầm. Trọn bộ hai cuốn tối 500 trương, giá 1$50.

Ở xa gởi mandat ngài 1$12.

Đã như vậy: M. ĐOÀN-TRUNG-CÔN, 168 rue Lagrandière — Saigon

TRƯỜNG HỌC NGHỀ MÁY VÀ ĐIỆN

96-98 bis rue Lagrandière — SAIGON

Téléphone: 20425

Directeur: TRỊNH-HƯNG-NGÃU

TỰU TRƯỜNG ngày 31 AOUT 1936

do M. HỒ-ĐẮC CUNG, Mécanicien diplômé de l'E. P. I. M. dạy.

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

LA PROVIDENCE ET L'INDUSTRIELLE DU NORD

Ông BOY-LANDRY

Làm đại-lý — 17, Place du Théâtre, 17— Saigon

Hãng Bảo-kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ và công. Xin anh em lưu-ý.

HỒI THỨ BA

Anh-hùng tránh nạn đi nước khác.
Trăng-sáu đau lòng khác bạn xưa...

(Tiếp theo)

Lê-Ôn vừa khóc, vừa nói:

— Lúc chủ-nhân tôi qua cầu, không may bị tên bắn phải, người với ngựa lan cả xuống sông, vì tình thế rất nguy nên tôi không thể tiếp cứu được. Chao ôi, chủ-nhân tôi vừa thoát khỏi miệng hùm đã tưởng thoát nạn có thể mong phỏi-phục được nước nhà, ai ngờ ngày nay chết ở chỗ nầy, có lẽ rời định làm tuyệt-giệt nước Tê-Vá chăng ? Than ôi, tôi không cứu được chủ-nhân thì còn mặt mũi nào sống ở cõi đời nầy nữa.

Lê-Ôn khóc lóc thảm-thiết làm Mã-Lưu cũng phải chửa-chan giọt lụy rồi nhất-định quay lại không nghĩ đến tai-nạn tìm cách cứu Tỳ-Đà. Lê-Ôn phải hết sức khuyên-can và nói:

— Hai bên bờ sông đều có đồn canh nghiêm nhặt, bọn quân đi luồng bắc chắc còn cách không xa, mà người chết thì đã chết hẳn rồi chẳng nhẽ người sống lại còn liều quay lại để bị bắt cả sao ? Có phải vô ích lắm không ?

Mã-Lưu sững-sốt nghĩ ra:

« Trời đã cướp mất anh Tỳ-Đà của ta, từ nay một mình ta lập công nghiệp giúp dân cứu nước cũng được chứ sao. Ta cứ theo cái kế hoạch anh Đà ta đã dự-định đến nước A-hiện diễn-thuyết đem tâm-sự giải-bầy để xin cứu-binh khôi-phục lại nền dân-chánh thì anh Đà ta dẫu chết cũng như còn, ta sợ gì mà chẳng làm.

Lê-Ôn biết Mã-Lưu tính-tình sốc-nổi, không có tri-thức sâu-xa như chủ mình sợ nóng nảy làm hỏng mất việc lớn mà lại uổng phí một đời anh hùng bèn nó với Mã-Lưu rằng:

— Vâng, ông nói phải lắm. Tôi chắc bọn chỉ-sỹ nước ta chạy sang nước A-thiện cũng nhiều, ông nước làm việc gì cũng nên bàn tính với họ, đừng nên nóng-nảy e lỡ mất việc lớn. Tôi vừa nói dứt thì Mã-Lưu đã nhảy phóc lên ngựa, giục ngựa chạy như bay.

Lê-Ôn thấy Mã-Lưu đi rồi, lòng dạ bồn chồn như lửa đốt, không biết làm thế nào, bèn cũng giục ngựa đuổi theo.

Mã-Lưu đi được một quãng đường, thấy Lê-Ôn đuổi theo, tưởng là có quân đuổi bắt, vội vàng quất ngựa chạy thục mạng.

Lê-Ôn thấy Mã-Lưu chạy càng nhanh, càng đuổi theo càng xa, bèn gọi to:

— Ông Mã-Lưu, ông Mã-Lưu, có quân đuổi bắt đằng sau kia kìa!

Mã-Lưu nghe thấy Lê-Ôn gọi, tưởng là có quân đuổi bắt thật, càng hoảng hốt, cứ cắm đầu cắm cổ chạy.

Lê-Ôn thấy Mã-Lưu không nghe, lại càng đuổi theo,

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc

Sáng lập năm 1927

Hội quán : 54-56, đường Pellerin, Saigon

B. C. Saigon n° 61

Dây thép : CREDITANA-SAIGON

Dây thép nói : SAIGON — 21.326

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bất kỳ người nào, mỗi tháng tính một lần số nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

— Công-ty cho vay thế chấp về Quốc trái Đông-Pháp, về Quốc trái Crédit National và những phiếu nào mà Chánh-phủ Đại Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.

— Công-ty cũng nhận lãnh giữ các bạn hàng và lãnh tiền lời những về quốc-trái và nhận đổ số những phiếu nào có dự cuộc rồ số hằng tháng hay là hằng năm.

Bắc-hội có mọc bên Pháp hợp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mọc kèn. đề cho bà tánh mượn dùng. Xin quí vị hãy đến hội-quán nay là việt thư mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết-kiệm ấy.

(Vì đăng chuyện khác xin lỗi thăm bần Hội)

Tôn chỉ của bần hội : LÀM VỀ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN :

Chánh hội trưởng : M. HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM.
Phó hội trưởng : M. TRẦN-VĂN-CHƠN.
Thư ký : M. TRẦN-TẤN-PHÁT.
(được bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)
Hội viên : Dr BIAILLE de LANGIBAUDIÈRE.
" M. Docteur LÊ-PHÁT-AN.
" M. LƯU-VĂN-LANG.
" M. NGUYỄN-TẤN-THỊNH.
" M. TRẦN-VĂN-CƠN.
" Dr TRẦN-NHƯ-LÂN.
" M. TRỊNH-ĐÌNH-THẢO.
" M. NGUYỄN-THÀNH-LỘNG.

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ

Chánh hội trưởng : M. TRƯƠNG-TẤN-VỊ
Quản lý hành sự : M. NGUYỄN-VĂN-VÂN.
Hội viên : M. BÙI-QUANG-CHIÊU.
" M. ĐẶNG-VĂN-ĐÂN.
" M. J. B. NGÔ-TRUNG-VINH.
" M. Charles THÁI-Y-LÂN.
Thơ-ký : M. Paul LÊ-VĂN-GÔNG.

ĐỜI BẰNG
Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây bằng (*écharpes*) cho viên-quan như Bố-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Đốc-phủ địa-hạt, và Ban-biện Phủ-Tổng.

Vì một thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá. Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho quí ngài hiểu.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin quí ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

HỨC MỒI

Là một danh-từ không có nghĩa trong Y-học. Thường một bộ phận y như cơ-quan trong thân thể ... ốt hay không biết gây ra thôi.

Thì các căn phương-ngôn xưa không phải sai nghĩa chút nào, mà thường dạy ta với những trường hợp như thế, cần phải tìy mình cho thân mình, nghĩ là phải gì ở bộ phận bên trong cho sạch sẽ đặng vệ sanh.

Nhưng cái « máy » cần yếu nhứt hơn hết trong bộ phận, ấy là « lá gan ». Hãy giữ cho lá gan làm việc bởi một nhơn; pháp không hư phá và để chừa mà lại ít tốn là nên dùng thuốc: ERVIL. Thuốc nước hay thuốc bột).

Trừ bán ở Sài-gòn : tại Trường Dược - phòng 495 — 20 Catinat và tất cả các nhà thuốc đáng dân khắc.

Khăn đen suối-đờn

NGUYỄN-VĂN-BỘP

CHỦ SUỐI-ĐỜN

(Gare) Dinh-Thành par Lôi-Thiêu

Tôi còn dương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông ; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy kí tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hôn giao ngân, sở phí tôi chịu. Qui ông ở gần xin mời đến nhà trước xem mấy đờn, sau dễ bề lựa khăn cho vừa ý.

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng (tiếm đèn, giá . . . . . 3$00

Bùng và Nhiễu-gò ở trong bằng mền, giá . 2.00

Câm - nhung mình phăn ở trong mền, giá. 1.40

(Đại-lý M. Trận, Meilleur prix à Dakao).

ĐUA NGỰA SAIGON

Ngày Chúa-nhựt 13 Décembre 1936

KỲ THỨ SÁU

Lời bàn

BỘ THỨ NHỨT
PHẦN THƯỞNG CACTUS
Độ rào 1.500 thước Ngựa C từ 4 tuổi sắp lên chưa ăn được 480 đồng

Fanfan	47 k.
Gelopin II	45
Lipton	45
Vang-Son	33.5

Độ thứ nhứt cho đám ngựa C, chạy rào 1500 thước, Fan-Fan, Gelopin II và Lipton đã quen cái rào hơn mấy con kia, Vang-Son 33 k. 5 thì cũng có phần ăn đám nầy và tập dượt rào coi tối lắm, theo ý tôi lựa chọn như sau nầy.

Vang-Son nhứt.
Fan-Fan nhì.

∴

BỘ THỨ NHÌ
PHẦN THƯỞNG HIMALAYA
Đua trơn 2000 thước Ngựa B từ 4 tuổi sắp lên chưa ăn độ trong mùa nầy

Kim-Khánh	53k.5
La-Son	47.5
Ô-Ngọc	47
Vang-Phước	45.5
Vang-thành-Lợi	45.5
Nénette	44.5
Kim-Ô	44.5

Phần thưởng Hymalaya, trong đám nầy lựa rải ra, ba con nầy, Ô-Ngọc, Huỳnh-Hoa, La-Son mà thôi, còn mấy con kia vô hy-vọng. Ô-Ngọc nếu xả chỉ 2k. 50 thì sẽ ăn độ nầy.

Tôi bàn : Ô-Ngọc nhứt
Huỳnh-Hoa nhì
La-Son nhì.

∴

BỘ THỨ BA
PHẦN THƯỞNG CAILLARD
Đua trơn 1500 thước Ngựa lai từ 4 tuổi sắp lên chưa ăn độ trong mùa

May-Flower	51k.5
Phaléne	50
Huỳnh-Long	45.5
Kim-Đinh	45.5

Độ thứ ba, mấy con nầy thấy rõ Phaléne sẽ lãnh cái phần thưởng còn cái nhì thì Huỳnh-Long và Kim-Đinh, mấy con kia chỉ chi cũng hơi nặng.

Tôi bàn : Phaléne nhứt
Kim-Đinh nhì.

-:- BỘ ĐUA XE -:-
Phần thưởng CHOLON
Đua ngựa tổ 2000 thước

Phú-Qui	2250 thước
Norton	2225 "
Khứu-Dân	2225 "
Khứu-Cựt	2200 "
Hồng-Bay	2200 "
Séo-Cọp	2200 "
Hải-Hồng	2200 "
Vang-Sang	2200 "
Khứu-Lon	2200 "

∴

BỘ THỨ TƯ
PHẦN THƯỞNG VILLAGES DE GIADINH
Độ chấp đua trơn 2000 thước Ngựa lai từ 4 tuổi sắp lên
Double-Event

Shell	48 k.
Mondaine	45
La Gazelle	42
Eclaireur	40
Ngọc-Thạch	39
May-Flower	39
Rigolette	37
Véronique	36
Vang-Lộc	36
Perle	33

Độ Double-Event đâu, Véronique 36 k. Ngọc-Thạch 39 k. thì có con nào theo kịp, hai con nầy, chúng nó sẽ tranh sắp ngõa.

Rigolette, Vang-Lộc, May-Flower và Mondaine sẽ tranh cái nhì ba.

Tôi bàn : Véronique nhứt
Ngọc-Thạch nhì
Mondaine nhì

∴

BỘ THỨ NĂM
PHẦN THƯỞNG CONSTANTINE
Đua trơn 1.000 thước Ngựa Á-rập 3 tuổi

Pieuvre	53 k.
Perce Neige	48
Panthère	48
Pervenche	48
Perrucke	49
Perséphone	48
Majesté	48

Độ thứ năm cho đám ngựa Á-rập ba tuổi, trong mấy con nầy đã có chạy rồi, Pieuvre nhứt, Pervenche nhì, Perrusche phết sờ trễ mà vẫn tranh cái ba rất hay, con nầy là con của Cyrano, nếu chú nó huấn dượt đã thì nó sẽ ăn độ nầy.

Tôi bàn : Perrusche nhứt
Pervenche nhì
Perce-Neige nguyên.

∴

BỘ THỨ SÁU
PHẦN THƯỞNG VIRGINIE
Đua trơn 1500 thước. Ngựa C 3 tuổi
Double-Évent

Ô-Bông	41 k.
Đắc-thiên-Kim	41
Amas-d'Or	41
Sana-le-Son	41
Hồng-Sọc	41
Hồng-Châu	41
Pégase	41
Galopin III	41
Nữ-Hoa	39.5
As-de-Cœur	39
Méphisto	39
Bông-Vang	37.5
Hồng-nhựt-Sơn	37.5

Độ Double-Event sau, cũng đám ba tuổi tài chiến một lần nữa, theo ý tôi Bông-Vang cũ nài cho hay, phết cờ đừng trễ thì sẽ ăn Amas-d'Or.

Tôi bàn : Bông-Vang nhứt
Amas-d'Or nhì
Ô-Bông nhì
Hồng-Châu nguyên.

∴

BỘ THỨ BẢY
PHẦN THƯỞNG SLOSS
Đua trơn 1500 thước Ngựa C từ 4 tuổi sắp lên, chưa ăn độ trong mùa

Ouajong	45k.5
Hồi-Hoa	45.5
Gold-Flag	45
La-Cờ	43.5
Kim-Xanh	41.5
Norkel	41
Hồng-phi-Hải	41
Calypso	39.5

Phần thưởng Sloss, ngựa có phần ăn là Hồi-Hoa, Kim-Xanh và Calypso, còn mấy con kia chỉ chi có hơi nặng lắm không làm gì, theo ý tôi lựa chọn như vầy.

Tôi bàn : Hồi-Hoa nhứt
Calypso nhì
Kim-Xanh nhì.

∴

DOUBLE-ÉVENT

Véronique × Bông-Vang
Ngọc-Thạch × Hồng-Châu.

BẠCH-DIỆP.

PENSIONNAT
HUỲNH-KHƯƠNG-NINH
(SAIGON)

Trường dạy học sanh đủ các lớp từ lớp Enfantin đến lớp 4e Année.

Lớp 4e Année có thầy Cố-nhon Langas dạy.

HUỲNH-KHƯƠNG-NINH

MỘT HỘP THIỆT THUỐC HƯỜN VALDA

dùng trong lý, ngâm phải ling thì đủ ngăn ngừa

Khỏi đau đớc giọng, Khỏi đau phổi và cả trúc các bịnh KHÔNG LÀ

Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đám nhiệt nổi sạm, vân vân

MÀ NHỨT LÀ PHẢI ĐỔI CHO ĐƯỢC THIỆT THUỐC HƯỜN - VALDA -

lần dùng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phết có chữ kiểu

- VALDA -

mới thiệt phải

CHUYÊN TRỊ BỊNH THẦN TÀI

Docteur NGUYỄN-VĂN-TIỀN, cấp bằng khoa sế-sanh có tri-trùng,

ở nhà 63, đường Chasseloup-Laubat, SAIGON

Chuyên trị cả chứng bịnh mà nhứt là bịnh ngoài da (mụn, nhọt, ung-thư, vết tích v. v.), bịnh về máu mê (dương mai, thiếu máu, v. v.), bịnh đường tiểu (đau, bọng dái, lậu kinh niên, yếu sớm, v. v.), bịnh sản phụ-nữ (bạch đái, đường kinh không đều và đau dớn, đau tử cung, v. v.).

Ông đã nhiều năm kinh-nghiệm sản sóc bịnh-nhơn về các chứng bịnh trên đây.

Mỗi ngày ông đều khám bịnh cho toa. Chữa-nhựt và ngày lễ thì bịnh nơm mới.

Ông cũng có dùng điện để trị bịnh nữa.

Có bán tại nhà in Union
57, Rue Lucien Mossard
-:- SAIGON -:-
MANUEL de l'Infirmier
của
ÔNG THẦY THUỐC NG.-V.-KHẢ
GIÁ : 2$50 MỘT CUỐN
PHAN-THÀNH-CHƯƠNG.
De passage à Cântho.

TRƯỜNG-THIÊN TIỂU-THUYẾT -:- 11 Déc. 1936 -:- N° 87

Bạch-Khuê Toàn-Truyện

白圭全傳

Độ thận tài tử

Dịch-giả : SONG-HÌNH

HỒI THỨ NĂM

Ở Trương - thôn, Mỹ-ngọc giả Đinh-thụy,
Chỗ động-phòng, Cúc-Anh biệt gian-nhơn.

(Tiếp theo)

Chàng thanh-niên gặc dầu rằng : phải... Đinh-thụy là Gia - huynh của tôi Tức-hạ có việc gì hỏi Gia - huynh của tôi vậy ? Văn-sĩ kia nói : tôi ở tỉnh Hồ-nam trở về nhà, Lịnh-thúc (Trương-cao) có gởi một phong-thơ ẩn mật, theo lời Lịnh-thúc căn dặn, biểu tôi đem giao phong thơ cho Lịnh-huynh (Đinh-thụy) ở đây.

Chàng Thanh-niên cám ơn mà nói rằng : đa tạ.... đa tạ... Gia-huynh tôi có việc đi vắng, độ vài bữa mới về, Tức-hạ giao thơ cho tôi nhận giùm, tôi sẽ giao lại cho Gia-huynh tôi là tiện. (nói gạt) Văn-sĩ kia nghe nói tưởng thiệt, liền lấy phong thơ giao tay cho chàng thanh-niên, lúc bây giờ, Văn-sĩ từ biệt ra đi, chàng thanh - niên bỏ túi phong-thơ giấu kỹ.

Chàng Thanh-niên chẳng phải người nào lạ, tức là Mỹ-ngọc anh em họ với Trương-đình-thụy đó đa.

Từ ngày Mỹ-ngọc mang cầu si nhục ở Thi-trường, chàng về nhà ôm lòng sầu não, đêm ngày ăn không ngon mắm không ngủ, cứ đi dạo chơi lối xóm xung quanh, dịp dâu gặp gã Văn-sĩ đem phong thơ của Cúc-anh gởi cho Đinh thụy tới dây, chàng mạo nhận phong-thơ ấy giấu kỹ, chàng vào nhà mở thơ xem rõ, biết là thơ-tín của nàng Cúc-anh.

∴

Thơ rằng :

« Kể từ lúc sóng-ngộ gặp gỡ,
« Thiếp cùng chàng duyên nợ vẫn vương.
« Mấy khúc thơ xướng họa nên chương.
« Thiếp luống những ghi lòng lạc dạ.
« Ai dè đâu bất nam đôi ngả,
« Lời hẹn hò không thoả lắc lòng.
« Vì nỗi nhà tình liệu chưa xong.
« Không phải thiếp có lòng phụ bạc.
« Bây giờ Thiếp lánh mình xứ khác.
« Kỳ ngu nhà Lịnh-thúc Trương-thôn.
« Nghe tin chàng chiếm bảng Thiên-môn.
« Thiếp bảng-khuâng nữa mừng nữa sợ.
« Mừng là mừng danh chàng rực rỡ.
« Hội khoa Trạng nhẹ bước thang mây.
« Sợ là sợ thân thiếp ngày rày.
« Có lẽ chàng không thương tưởng tới.
« Tội nghiệp Thiếp ngày trông tháng đợi.
« Biết bao giờ giáp mặt Tình lang.
« Gởi bức-thơ lụy nhỏ hai hàng.
« Dám xin chàng xem thơ hiểu thấu
« Chàng còn nhớ lời thề phối-ngẫu.
« Phiền lòng chàng hạ cố tự tình.
« Bằng không thì chàng cũng gởi tin.
« Để cho Thiếp cam lòng tự tận !!.

Mỹ-ngọc xem thơ rồi, biết là bức thơ của Cúc-anh gởi cho Trương - đình - thụy, chàng ta ngẫm nghĩ dây lát, rồi phát mừng mà nói rằng : « Cúc-anh xinh đẹp tuyệt với, ta không được hân hạnh gặp nàng khá tiếc,

Còn nữa

TIRAGE 1.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-TIẾT.
42, Rue Lucien Mossard — SAIGON

2220
11 Décembre 36

Cuộc lễ Khánh-thành
nhà bảo-sanh tại quận Giồng-riềng

Điều-lệ đấu Nhi - đồng

ĐIỀU-LỆ

Điều thứ nhứt. — Cuộc đấu Nhi-đồng nầy sẽ lập tại nhà Bảo-sanh tại Giồng-riềng. Bất luận người nước nào hễ tuân theo điều-lệ dưới đây thì được phép dự.

Điều thứ nhì. — Cuộc đấu Nhi-đồng nầy sẽ khởi sự từ 2 hodge 3 Décembre 1936 7 giờ rưỡi ban mai nhằm ngày lễ Khánh-thành nhà Bảo sanh nầy nên lại trễ thì không đặng dự.

Điều thứ ba. — Cuộc đấu Nhi-đồng nầy chia riêng ra hai hạng khác nhau.

Điều thứ tư. — Hạng A trẻ em từ 6 đến 18 tháng, bất luận trai hay là gái phải cho mạnh-khỏe tự nhiên, chẳng mập đứa, đỏ da thắm thịt, sổ sửa và sạch-sẽ.

Hạng B trẻ em từ 19 tháng cho đến 6 tuổi. Phải cho mạnh-giỏi, sạch-sẽ, ngộ-nghĩnh.

Điều thứ năm. — Trẻ em trong hai hạng A và B nói ở điều thứ tư trên đây, mỗi hạng được Hội chấm 3 đứa, tử hạng thứ nhứt đến hạng thứ ba.

Điều thứ sáu. — Mỗi hạng đều có thưởng tiền và đồ tặt theo Hội định cho.

Điều thứ bảy. — Trong hai hạng A và B trẻ em không may-mắn cho Hội chấm, nghĩa là từ hạng thứ tư cho đến hạng thứ mười. Tuy vậy Hội cũng không để những trẻ em ấy phải buồn. Hội cũng định cho mỗi trẻ em một phần thưởng đặc-biệt để khuyến-khích cha mẹ của mỗi trẻ em đó về việc nuôi nấn trẻ em ngày sau.

Điều thứ tám. — Trẻ em dự đấu phải đăng tên tại văn-phòng làng Thạnh-hòa (Giồng-riềng) hoặc gởi thơ cho ông Hội-trưởng trước ngày 15 Décembre 1936 mà khỏi phải đóng tiền nạng chi hết.

Điều thứ chín. — Trẻ em dự đấu phải có cha hoặc mẹ đến đem lại. Một người được dẫn 1, 2 hoặc 3 đứa chẳng hạn, song phải coi sóc gìn giữ trẻ em, Hội không chịu trách-nhiệm ấy.

Điều thứ mười. — Những người dẫn trẻ em dự đấu phải ắn mặc cho tử-tế.

Điều thứ mười một. — Trẻ em đến dự đấu, trước giờ đấu có chỉ-riêng để cho người dẫn trẻ em và trẻ em nghỉ cho đến giờ đem lại chỗ dự đấu.

Điều thứ mười hai — Cuộc phát phần thưởng sẽ nội ngày sau khi Hội chấm.

Điều-lệ tranh vô địch cờ-tướng

(coupe ĐOÀN-VĂN-KHIÊM)

Điều thứ nhứt. — Một cuộc tranh vô-địch về môn cờ-tướng trong Hội Khánh-thành nhà Bảo sanh tại Giồng-riềng. Người trong tỉnh Rachgia, bất cứ ở trong quận hay là khác quận, hễ tuân theo điều-lệ dưới đây thì được phép dự cuộc tranh vô-địch nầy.

Điều thứ hai. — Cuộc tranh vô-địch cờ-tướng nầy sẽ khởi ngày 19 Décembre 1936. 8 giờ ban mai, ngày 20 Décembre 1936 thì từ 9 giờ ban mai sẽ đi đi Chung-kết.

Điều thứ ba. — Hai người đi độ Chung-kết sớm mai ngày 20 Déc. 1936, sẽ diễn bàn nhứt tại sân nhà Bảo-sanh theo cách cờ-người, rồi cuộc người và định sẽ lãnh một phần thưởng đáng giá của ông Lương-y Đoàn-văn-Khiêm (ở nhà thương Rachgia) người đi độ Chung-kết cũng được một phần thưởng đặc-biệt.

Điều thứ tư. — Người dự tranh phải đăng tên tại bàn Trị-sự tại Giồng-riềng, hoặc gởi thơ cho Ông Hội-trưởng trước ngày 10 Décembre 1936.

Điều thứ năm. — Người đi dự tranh phải ăn mặc cho tử-tế, ngày 12 Déc. 1936 thì phải bắt thăm coi ai phải gặp ai. Bắt thăm rồi thì mỗi người dự tranh sẽ được một tấm giấy cho biết thương-tranh cuộc tranh đấu.

Điều thứ sáu. — Người dự tranh và người đi xem phải giữ thái-độ cho điều-hòa người dự tranh thì không nên nóng giận, còn người đi xem thì không được phép chỉ nhỏ.

Điều thứ bảy. — Sự thắng bại định trong ba bàn cờ. Ai thua hai thì kể là thua. Nếu dương đánh mà có điều chi phải nghỉ hoặc ăn cơm, hoặc khuya quá, hay là có việc chi xảy đến thình linh thì hai người dương đánh đồng ý kiến với Giám-cuộc được định đề buổn giờ hay là ngày kế. Giám cuộc sẽ chép bàn cờ ấy theo chỗ mấy con cờ nằm để đánh lại.

Điều thứ tám. — Trước khi đánh phải bắt thăm coi người nào lãnh cờ đen. Bàn đen đi trước, cờ đi rải không phép bước. Rồi bàn đâu, người nào hại sẽ đi trước.

Điều thứ chín. — Nếu trong một bàn cờ, giám-cuộc liệu hai bên phải thua cả rồi vì hai bên chỉ còn một con xe và hai dáng cờ giữ mặt tướng) thì đánh lại đề biết ai thắng, ai hại. Mấy bàn cờ hoà, giám-cuộc phải biên trong giấy.

CHƯƠNG - TRÌNH

Ngày 19 Décembre 1936

7 giờ. — Rước quan lớn Chủ tỉnh và Chức việc đặng làm lễ Khánh-thành nhà Bảo-sanh.

Có nhạc của quận Bảo-quốc và nhạc Cao-mên.

Cuộc Thao - diễn của Học - trò trước mặt quan Chủ-tỉnh.

Múa Lân.

8 giờ. — Tiệc trà đãi tại nhà Bảo-sanh.

8 giờ ½. — Đấu Bánh-mứt và đồ Nữ-công.

9 giờ. — Đấu xảo con-nít.

9 giờ. — Đấu xảo Bắc-vật và đồ Thổ-sản (Bông, trái v.v.)

9 giờ ½. — Bắn cho bết chuộc.

10 giờ. — Lễ tuyên lời hứa của Hướng-đạo Giồng-riềng.

10 giờ 1/2. — Lội đua Học-sanh và người lớn.

11 giờ. — Đánh Cờ-tướng (có coupe của M. Đoàn-văn-Khiêm hiến).

12 giờ. — Đánh Ping-pong (có coupe của nhà-buôn Ng.-và-i-Trận hiến).

1 giờ. — Đua ghe ngo.

Đánh vỏ trận một nước.

Thả vịt.

1 giờ. — Tranh coupe foot-ball.

1 giờ. — Chuyền ống đờn, múa lân.

Chương Thầy-lục.

20 giờ. — Hướng-đạo đốt lửa trại.

22 giờ Hát Bộ Annam.

Ngày 20 Décembre 1936

7 tới 8 giờ. — Chợ phiên Súc-vật, các cuộc vui chơi của người Bảo-quốc.

Thi bắt heo, thi bắt gà.

5 giờ. — Chạy đua tranh giải thưởng.

9 giờ. — Tranh vô-địch Ping-pong (coupe nhà-buôn Nguyễn-văn-Trận hiến).

Tranh vô-địch Cờ-tướng (coupe M. Đoàn-văn-Khiêm hiến).

10 giờ. — Các cuộc chơi của Hướng-đạo diễn.

11 giờ 1/2. — Hát Bộ Annam

14 giờ. — Chẩn-tế cho kẻ nghèo.

18 giờ. — Đánh Cờ-người.

19 giờ. — Chung-kết tranh coupe foot-ball.

17 giờ. — Đãi tiệc tại Dinh quận và tại Dinh.

19 giờ. — Chương cụ-đèn múa Lân. Chương Thầy-lục.

20 giờ. — Hát Bộ Annam.

BAN TRỊ-SỰ.

Hãy đón xem Tiểu-thuyết
Hóa-thiêu Hồng-liên-Tự.
Ở trên trương nhì càng xem tới càng thấy hay.

Hội-đồng chánh-phủ khai-mạc
(Tiếp theo trương nhứt)

Báo-giới

Quan nguyên Toàn quyền Robin đã nói: báo-giới bổn-xứ có thể giúp vào cuộc trị an, nếu báo-giới biết xua đuổi kẻ nghịch ra một hay ngăm ngăm với trật tự mà khỏi các tòa-soạn, và nếu biết kiểm-soát cho châu-đáo các tin-tức của phòng-viên hay thông tin.

Bổn-chức rất vui lòng đứng đây công-nhiên khen ngợi thái-độ đứng đắn của một phần báo-chí Pháp-văn do người bổn-xứ chủ-trương.

Dầu vậy năm nay chánh-phủ cũng phải trừng trị nhiều tờ báo, bởi vì tự kiềm-duyệt đã bãi, nên không có điều gì che chở giữ mỹ những sự lầm lạc hay những sự gây bạo động phi phép. Không phải chỉ tuyên-bố tán thành hiệp-tác là đủ, mà còn phải chứng tỏ rằng mình hiểu biết ý nghĩa sự hiệp-tác và chơn thành hiệp-tác.

Nghề làm báo là một nghề vinh diệu, nhưng đã ban cho người làm báo nhiều quyền-lợi tối cao, thì người làm báo cũng phải gánh lấy bao nhiêu bổn-phận nặng nề. Người làm báo có lương tâm không nên thỏi thác các trách-nhiệm ấy.

Bổn chức xin khuyên các báo quốc-văn xứ nầy một điều bí-quyết nầy: nếu muốn cọng tác với công cuộc khoan-hồng của người Pháp ở xứ nầy thì báo-giới phải biết tuân theo một kỷ-luật gắt gao, phải biết xua đuổi theo những tội của ngòi viết.

Ăn xá chánh-trị phạm

Số chánh-trị phạm hồi tháng Janvier 1934, là 3 ngàn tám người. Một năm sau còn có 1930 người. Tới đầu năm 1936 sụt lại còn 1668. Mới-qua chánh sách khoan-hồng của quan Toàn-quyền Robin thì hành từ 1924 đến 1936 là thế ấy.

Hồi tháng Juin năm nay khi chánh-phủ quyết định thi hành luật đại-xá thì số chánh-trị phạm trong các ngục Đông-pháp và Guyane còn là 1.900, hiện thời đã có 1.100 người được thả và 150 được ân giảm.

Trong hết thảy các ngục ở Đông-pháp và Inini còn 680 tội-nhơn mà hễ ai có gởi về là Chuyến đi khảo dượt. Xin nói thêm rằng Chánh-phủ ở đây đã có xin bên bộ ân-xá cho tội-nhơn chưa đúng 38 tuổi lúc bị kêu án.

Qua đoạn sau về sự ban hành luật xã-hội và tình hình kinh-tế ở xứ ở Đông-Pháp.

NHÀ BĂNG BẢO TÀI

Một người Huê-kiều lai ăm một số bạc 20 ngàn của một ngân-hàng ở trên Nam-vang rồi cúc mất

Hơn một tuần nhựt rồi, viên bí-thơ của ông giám-đốc ngân-hàng nọ ở trên Nam-vang, không ai còn thấy tăm dạng cụ ta nữa hết.

Ông giám - đốc thấy vắn ngày tâm phúc mình lâu quá, hơi nghi, ông mới lục sổ sách xem xét lại, thì quả mất hết một số tiền không nhỏ 20 ngàn đồng.

Trước khi đi đào, cụ Huê-kiều lai nầy xin phép với chủ, cho cậu nghỉ 1 tuần đặng về làm lễ đám cưới vợ cho em.

Tiền hết kỳ hạn xin phép, quá 1, 2, 3, 4, 5, ngày rồi mà vẫn cũng chưa về tiếp tục công việc, ông chủ cậu bèn sanh nghi, mới xem xét sổ sách thì mới hay mất, hay người mình tin cậy, bấy giờ trở lại mặt mày.

Có là gì nữa ngày nầy cậu Huê-kiều đã về tới bến Tàu rồi.

Nếu nghe nói lại không làm cậu Huê-kiều lai nầy hào phóng lắm, vì phần đông ở ngoài người ta tưởng cậu kiều cậu là mại bản không, chớ không phải một viên thơ-ký quèn đâu.

TRƯỚC KHI PHÁI - BỘ ĐIỀU-TRA QUA

ÔNG Justin Godart qua thanh-tra Đông-Pháp

Vừa rồi quan Toàn-quyền có gởi cho tất cả các quan Thủ-Hiến các địa-phương một tờ châu-tri như sau nầy :

« Bổn-chức trân trọng nhắc các ngài lưu-ý về sắc-lịnh ngày 28 September 1926 đã đăng trong quan-báo Đông-Pháp ngày 4 Nov. 1 lấy tư-cách Tổng phái-viên của chánh-phủ Thượng-quốc, ông Justin Godard nguyên-lão nghị-viên ở Rhône và cựu Tổng-trưởng, phải viếng thăm nhứt cả nước Pháp tại hội-nghị quốc-tế lao-động lành mặt sở-nhiệm khoán-sát và kiểm-soát các phương-diện lao-động, vệ-sanh và sự lập pháp xã-hội ở các thuộc-địa Pháp các xứ bảo-hộ và Ủy-quyền thuộc quyền cai-trị của thuộc-địa.

« Theo lời trong đạo sắc-lịnh nầy, trong thời-gian đi sứ-nhiệm ông Justin Godard có quyền theo hàng và trách - nhiệm của một Tổng thanh - tra hạng nhứt các thuộc-địa.

« Bổn-chức xin các ngài hãy thu góp cho đủ các điều-kiện cần-ích để cho ông Justin Godard làm trọn phận-sự cho đã đặng trong lúc ông ở Đông - Pháp.

« Ngoài ra nữa, đây và văn-đề sứ-nhiệm của ông Godard, một bức thơ gởi bằng máy bay của quan Tổng-Trưởng mà quan Toàn-quyền mới tiếp đặng : Trong lúc đi cho sứ-nhiệm mình, ông Justin Godard sẽ lần lần viếng Ấn-độ Pháp, Đông-Pháp, đảo Reunion và Madagascar. Hiện nay ông ấy ở Ấn độ và trừ lúc không thể liệu trước ông phải qua Calcutta ngày 2 Décembre bằng máy bay của công-ty Air France đến Hanoi ngày 4 Déc. Trong thời gian ở Đông-pháp, ông Justin Godard cứ ý muốn viếng hết thảy các xứ ở Đông-pháp, và ở luôn đến 3 Janvier, rồi ông từ giã Saigon đi qua đảo Reunion theo con đường qua Tân-gia-ba.

« Cũ giúp cho ông Justin Godard, sự tiếp rước phải đúng theo tư-cả h của ông là Tổng phái-viên của Chánh-phủ, lần đến nơi nào ngài hãy trình đủ cho ngài hết thảy các tài-liệu cần ích và để giúp cho ông đề dàng làm trọn nhiệm-vụ mà chánh-phủ đã phó thác cho ông.

« Kể từ ngày, ông từ giã Ấn-độ Pháp các phí tổn về cuộc hành trình của ông và bà Godard và người ở của ông là Jean Bouyat đều về ngân-sách quân-hạt phải gánh đến lúc trở về Paris.

Giá lúa, gạo, bắp

SAIGON, ngày 10 décembre 1936

GẠO

Chưa kể tiền thuế, bao lấy luôn

Một tạ 60 kí-lô 700

Gạo số 1 20 °/₀ tấm..... 4 12 lời 4.14
Gạo số 2 40 °/₀ tấm..... 4.02 lời 4.04
Gạo số 3 50 tới 55 °/₀ tấm 3.92 lời 3.94
Gạo lời 5 °/₀ tấm ..... 3 82 lời 3.84
Tấm số 1 và số 2..... 3 54 lời 3.60
Tấm số 3..... 3 28 lời 3.30
Cám trắng..... 2.09 lời 2.11
Cám lợt..... 0.90 lời 0.95

LÚA

Chở đến nhà máy Cholon, bao lấy luôn — Mỗi tạ 68 lí-kí

Lúa xay gạo thường hạng 2.86 lời 2.90
Lúa xay gạo số 1..... 2.80 lời 2.84
Lúa số 2,40 °/₀ Nhựt-bổn.. 2.74 lời 2.78
Lúa số 2,50 lời 55 °/₀ Java 2.68 lời 2.72
Lúa xen ..... 2.64 lời 2.68

BẮP ĐỎ

Bán tại Cholon 100 kí-lô
(déc.) 8,00

BẮP TRẮNG

(déc.) —

CUỘC THI VĂN-ĐÀN HỘI-CHỢ VINHLONG

Trả lời cho ông Hồ-linh-Chi Văn-đàn Vinh-xuân Bacliêu

Kính ông,

Chúng tôi có tiếp được thơ ông đăng trong báo L. T. T. V., hỏi về cuộc thi văn-đài Vinhlong, nên chúng tôi xin trả lời chung cho ông và các bạn làng văn rõ :

1.— Cuộc lễ ba ngày, thì cuộc thi « thơ » cũng trong ba đêm ấy, vào lối 9 giờ rưỡi tối cho tới khuya.

2.— Lối « thơ mới », chưa có thể cảnh và niêm luật nhứt định. Mạnh ai muốn làm sao thì làm, muốn đặt dài, đặt vắn tự ý. Như vậy giám-khảo khó nhằm mà cân nhắc sự coi thấp sửa mỗi thí - gia cho được. — Vậy nên chúng tôi nhứt định thi lối « thơ cũ » theo đường luật. Thật ngôn và ngũ ngôn làm câu, và đồng theo niêm luật bổn trần. Nhứt là không được lạc vận và xuất vận. — Như vận « ai » làm vận « oi », vận « eo » làm vận « êu » là lạc vận. — Như vận « ôu » làm ra vận « ưu », vận « ương » làm ra vận « ương » là xuất vận. Đặt các vận kia cũng nơi theo đó. — Làm thơ, thật niêm khé đọc, hay là lạc vận xuất vận, dầu có hay, đọc nghe không êm tai.

Bởi nước ta không có cuốn « thi vận », làm thơ quốc văn. Nên có nhiều nhà thi sĩ làm thơ hay đi lạc vận và xuất vận. Chúng ta thật lấy làm tiếc lắm. Và cũng có thơ theo điều thơ cổ của nước nhà như là Ca-trù, «Song thất lục bát», nhưng không quá 16 câu. Lại cũng có điều thơ và tập thơ mới. Bất luận thi Tàu hay thi ta, lựa vài ba câu nào hay bỏ bớt đi 6, 8 chữ cho thi sĩ đề thêm vào, nhiều một bài thơ nào đề liệu xen chữ cho thi sĩ sắp lại cho trúng câu và trúng vận.

3.— Thi ca các lối « Thi, từ » như đã nói ở trên điều thứ 2. Tự ý giám khảo chọn để ra và để thi dùng « vận » gì mà làm có nói rõ. Nhưng không hạn riêng vận nào « ôi, thôi, rồi, nồi, xôi, v. v... » Còn điều ca trù thời lại bởi thi phòng vận. Để ra, giao làm tại Văn-đài, không được đem đi chỗ khác.

4.— Dự thi, làm từ đề một cô hay định giờ k ắt. (Chừng thi sẽ... thì sẽ nói rõ). — Hễ quá giờ chừng 5 phút thì là « ngoại-hạn », nhưng giám khảo xét thơ thiệt hay mới lấy.

5.— Đêm đầu (tức là kỳ nhứt), làm 2 bài thất ngôn, một bài ngũ ngôn (4 câu). - Phường thi (nếu không ai thuộc đường thi thì dùng thơ xưa của ta thế vào) :

Đêm thứ hai (tức là kỳ nhì), làm một bài thất ngôn, một bài ca trù, và sắp 2 bài thơ quốc-văn 8 câu của người xưa :

c) — Đêm thứ ba (tức là kỳ ba), làm 1 bài thơ thất ngôn, một bài « song thất lục bát » (16 câu) và điền chữ 4 câu kiểu, sắp chữ 4 câu « Cung oán ngâm khúc ».

Ai dự thi cũng được, bất luận đàn ông hay đàn bà, con gái. (Định thi chung với nhau một lượng chớ không thi riêng, như lối của học-sanh Nguyễn-văn-LẮU, năm thứ ba trường Bổn-quốc Mỹtho hồi chúng tôi đó).

Mỗi người thi phải có một tên hiệu riêng của mình, khi làm bài rồi, ký tên Hiệu riêng của mình ở dưới. Chớ có ký tên thiệt của mình thì bỏ vào bao thơ viết tên hiệu, còn ngoài bao thơ thì biên rõ tên Hiệu của mình, rồi dưa cho giám-khảo giữ. — Làm như vậy là để chấm cho công-bình không biết của ai mà lại khỏi chấm. Bên Giám-khảo xé bao thơ coi cái tên hiệu thắng cuộc thơ và cái tên Hiệu ở ngoài bao thơ mà biên vào bài thi.

Bài nào hay nhứt, thì Ban Giám-khảo đưa cho tác-giả bình lên cho công-chúng nghe.

Ban Tổ-chức cuộc thi Văn-Đài Vinhlong cẩn-ngôn.

ĐỘN XEM TIỂU THUYẾT

Nàm Sương Gối Vát

Nơi trương 3

TIN VẮN

Quan Thống-đốc Namkỳ và bà Pagès có thết một bữa cơm tối đải quan Thống-soái Denain, tại dinh của ngài.

Trong hồi đại chiến có 8 538.000 người chết, và 19 triệu người bị bịnh đề lăn lượt chết hết 15 triệu rồi.

Loài ngựa ở Sô-Việt là một loài thú can đởm, và có ích. Long gây ngựa mỗi năm hốt phải chở lịnh của sở kiểm soát trong tỉnh ra.

Uống mỗi ngày một hườn Aspirine Usines du Rhône, ấy là biết lo xa vậy bởi vì thuốc nầy làm cho ta khỏi nhức đầu.

Đầu tháng Novembre, hết thảy ngựa ở các đồn điền Nga-sô-việt đều bị hốt dui và long ót.

Chiều chỉ nầy dạy hốt tất cả những lúng gây dư — mùa Đông long đuổi không có cần dùng đuổi ruồi nữa — người ta có thể hốt nó đi, đặng có dùng vào công nghệ, vì nó là một sản vật rất quí

Các các nhà trong tỉnh được lịnh hốt lung gây đặng làm bàn chải,

Thầy bày giờ nhớ đến hồi đời Ngô còn vua, những long gây ngựa dài phước hay phất phơ trên những mặt tuyết trắng sóa, chớ không biết dùng làm chiếc gì hết.

Trong một quán rượu, vào nửa đêm, sau khi 2 bợm rượu nhắp hết 2 cốc whiskysoda, mới đem chuyện kinh-mình ra nói.

Anh biết tôi, một thằng trong bọn nói, hồi tôi mới sanh ra, tôi cần nặng chỉ có 1 cân rưỡi

— Vậy thì anh thua tôi rồi.

— Tại sao ? hãy giờ anh ngó lại tôi coi, có phải một nhà hai không ?

NĂN ĐI ĐÊM CÓ NGÀY GẶP MA

Đa tình khách mắc bẫy chị em buôn hương

Mới đêm rồi đây, thấy trời trong gió mát, anh Trần-văn-Chinh mới tính bộ dạo phố chơi. Vừa đến một rẹp hát ngộ ở Cholon, anh Chinh gặp một á mặt hoa da phấn, mày ngài, miệm nở mặng rỡ anh, cổng như một người chờ-ông đi phương xa mới về, vợ ở chỉ khao khát tình yêu, kéo lôi anh Chinh vào, nhà không kiệp bước.

Sau khi vào trong, cái không khí có khác hơn ở ngoài, anh Chinh muốn cất gì, cô á mặt hoa cũng không chịu cho theo hết, có ta chỉ nài, anh Chinh phải lối tiền ra trước.

Cái cọ một hồi lâu, anh Chinh thấy vọng, phải bỏ đi ra ngoài-nhưng 2 á hồi này đã tha không, ra chận cửa anh Chinh lại, chuỗi mắng anh Chinh, lại còn lột guốc toan đập anh Chinh.

Trước những sắc đẹp, anh Chinh không nỡ nào tay dây bẩn, nhưng nếu đề vậy mãi, thì mấy á kia một ngày làm tới, anh vừa muốn tác cho mỗi đứa một tác tay, thì đâu ở đàng sau lưng anh ở một gã nào nhảy tới đá cho anh ta một cái tăm vong tại anh ta ngã ra bất tỉnh nhơn sự.

Đến chừng anh tỉnh dậy xuống bốt thứ 2 á buôn hương. Nhà chuyên trị à có cho người lại hết 2 á buôn hương đem về bốt, còn gã ma cô + kia đào lẫu, tìm chưa được.

Sau khi làm lụng về trí thức hay là thân thể ca ngày một nhọc thì thấy nhứt đầu khó chịu +

Muốn cho được tinh thần lại hãy uống một hườn hay là hai hườn Aspirine Usines du Rhône

Cái nhà đó ở tại châu - thành nhỏ Saint-D.é, miền Vosges, Năm 1507, 15 năm sau Christophe-Colomb tìm đặng Mỹ - châu, có một nhóm nhà thông thái cho xuất bản một ký công của Ptolémée, nhà địa-dư học cao siêu ở Ai cập, có đề tựa, nói đến công trình thám hiểm của Américi Vespuce, một hàng hải ký ở có đi du lịch khắp mấy Châu và tìm gặp Nam-mỹ châu.

Cũng nhóm nhà Thông-thái đó, bàn tính với nhau đặng gọi tên Thế giới mới là gì, sau khi có mấy tên : Châu-âu Châu-á Châu-phi.

Trong nhóm người thông thái đó, có ông Martin Wa'dseemuel-ler, vẽ một tấm địa đồ chỗ thế giới mới ông đề chữ « Âu-mỹ »

Quyền sách đó và tấm địa đồ nói trên giao cho một anh Ấn-công bỏn xứ tên Baxin coi sóc in ra.

Tấm địa đồ hiện giờ còn tại thành Saint-Dié, ở nhà ông Bazin đồ ra một tiệm thuốc, ở trước cửa viên trung tâm của châu thành.

Trước cửa tiệm thuốc còn treo một tấm bia kỷ niệm đề ngày sanh chữ « Mỹ-châu »

Dân ở Mỹ-châu muốn mua, đại kiểu trác vật ở Saint Dié đó đặng để danh làm cang điện lịch sử.

Thuốc hườn «As-irine Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, long óc sổ mũi và đau nhức răng.

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le *Forbin* le 13 décembre (C.R.)

Le *Yalou* le 15 décembre (M.M.)

Le *Cap Padaran* le 19 décembre (C.S.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Le *Chenonceaux* le 21 décembre (M.M.)

Le *Claude Chappe* le 19 décembre (M.M.)

Ở Trung-hoa và Nhựt-bổn về

Le *Président Doumer* le 16 décembre (M.M.)

Le *Yangtsé* le 16 décembre (M.M.)

TÀU ĐI

Qua Pháp.

Le *Président Doumer* le 20 décembre à 5 h. (M. M.)

Le *Yangtsé* le 18 décembre (M.M.)

Le *d'Artagnan* le 31 décembre à 2 h. (M.M.)

Ra Trung và Bắc-kỳ

Le *Claude Chappe* le 22 décembre (M.M.)

Le *Forbin* le 16 décembre (C.R.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn.

Le *Yalou* le 16 décembre (M.M.)

Le *Chenonceaux* le 22 décembre (M.M.)

Qua Singapore (via Poulo-Condore).

Le *G. G. Pasquier* le 14 décembre à 16 h. (S.A.M.I)

TẠI VƯỜN ÔNG THƯỢNG

TỪ 9 ĐẾN 17 JANVIER 1937

HỘI-CHỢ CỒ BÀI-LAO